

26. tétel
Pergamenre nyomtatott óraskönyv, Párizs 1501

82. tétel
Pius II. : Epistola ad Mahumetem...
(Köln, cr.1469-1472. Ulrich Zel.)

A Központi Antikvárium 115. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykúti Beatrix

Kiállítás / On view:
2010. május 25 - június 3.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés / Sale:
2010. június 4-én pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

A tündér

Bóbita, Bóbita táncol,
körben az angyalok ülnek,
béka = hadak fuvaldának,
sáska = hadak hegedülnek.

Bóbita, Bóbita játszik,
szárnyat ígér a malacra,
váll, ígér neki csókot,
röpteti és kikacagja.

Bóbita, Bóbita épít,
hajnali köd = fal a vára,
termeiben sok a vendég,
törpe = király fia = lánya.

Bóbita, Bóbita álmos,
elpihen őszi levélen,
két csiga őrzi az almát,
szunnyad az ág sűrűjében.

38. tétel

Weöres Sándor kézírata, 1947

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a veni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 15 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkárosítson.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait a Kulturális Örökségvédelmi Hivatallal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15., faxon a (00 361) 266-1970-es számon illetve e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2010.

Központi Antikvárium

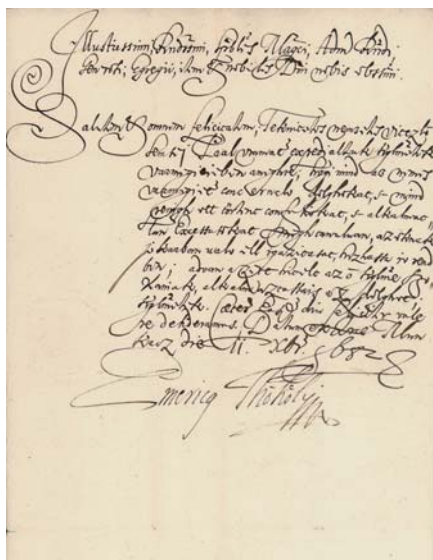

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

108. tétel

Decsy Sámuel: A' Magyar Szent Koronának és az ahoz tartozó tárgyaknak historiája.
Bétsben, 1792.

73. tétel

Thököly Imre levele, Munkács 1682

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 15 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is paid after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been paid. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctioned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970 or send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2010.
Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

ÉPÍTÉSZET / ARCHITECTURE	11-13. TÉTEL
1848-1849	15-18. TÉTEL
GASZTRONÓMIA / GASTRONOMY	19. TÉTEL
HITVITÁZÓ IRODALOM /	
CATHOLIC-PROTESTANT DEBATES	22-25. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	31-38. TÉTEL
MAGYAR NEMESI FELKELÉS /	
HUNGARIAN INSURRECTION	42-44. TÉTEL
NAGY MAGYAROK EMLÉKE / OBITUARIES	48-55. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	57-78. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	79-80. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNYOK / INCUNABULAS	81-84. TÉTEL
PLAKÁTMŰVÉSZET /	
HUNGARIAN POSTERS	86-90. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR /	
HUNGARICA 16-17TH CENTURY	91-101. TÉTEL
150 ÉVE HALT MEG GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN /	
COUNT ISTVÁN SZÉCHENYI	105-107. TÉTEL
SZENT KORONA / HUNGARIAN HOLY CROWN	108-109. TÉTEL
SZÍNHÁZTÖRTÉNET/ THEATRE	110-115. TÉTEL
TÉRKÉP, ATLASZ / MAPS, ATLASES	117-122. TÉTEL
TÖRÖKELLENESES HÁBORÚ / TURCICA	123-125. TÉTEL
VADÁSZAT / HUNTING	128-130. TÉTEL

46. tétel

Meteor. Időszaki lap.

Macskássy János, Borsos Miklós és Konecsni György grafikái

1. BARÓTI SZABÓ DÁVID:

Vers-koszorú, mellyet Az Új mértékre vett, 's üdövel megegyengetett, és későbbben készültt verseiből kötött --. I-III. szakasz [egybekötve].

Kassán, 1786. Landerer. 176+168+151+(5)p.

A mű az „Ujmértékre vett külömb verseknek három könyvei...” című kötet második kiadása.

Aranyozott gerincű, XIX. századi félvászon-kötésben.

19th century half cloth, spine gilt.

Szűry: 369.

40 000,-

2. BENICZKY PÉTER:

Magyar rithmusok, Mellyeket írt Nemzetes --, Szentelt Vitéz. Első Rézse szép Isteni ditséreteket, és Poenitentia tartásra indító Énekeket foglal magában. Második, Közönséges Magyar példa beszédeket szép oktatással: Most újobban és tisztábban kibotsátatott.

Posonyban, 1771. Landerer János Mihály ny. (4) + 299p.

Beniczky (1606-1664) a magyar barokk költészet egyik jelentős képviselője. Fő műve először 1664-ben látott napvilágot. Elsősorban a második részt alkotó, mintegy 250 magyar példabeszédnek köszönhető népszerűségét jelzi a XIX. század közepéig megjelent számos kiadása is.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

40 000,-

3. BES(S)ENYEI GYÖRGY:

Hunyadi László' trágédiája. Három játékban, és versekben. -- által.

Bétsben, 1772. Kaliwoda Leopóld ny. 204 [recte 104]p. Első kiadás.

Bessenyei első nyomtatásban megjelent munkája. Ezt követte még ugyanebben az évben Az embernek próbája, az Eszterházi vigasságok, valamint az Ágis tragédiája is. A szerző az ún. testőrírók vezéralakja, a magyar felvilágosodás egyik legjelentősebb képviselője volt. A Hunyadi László közvetlen forrása egy latin nyelvű jezsuita dráma volt. A kötet második felében található „Toldalék” verseket tartalmaz, ezek közül talán leghíresebb „A Tiszának reggeli gyönyörűsége” címet viselő darab. Bessenyei szinte minden munkája igazi gyűjtői kincsnek számít, de ez a legritkább magyar irodalmi első kiadások közé tartozik. Tudomásunk szerint

árverésen még nem szerepelt.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

Szűry: 582.

250 000,-

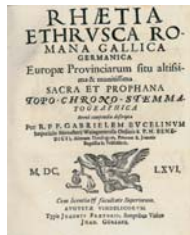
4. SZENT BIBLIA, MELYET AZ EGÉSZ KERESZTYÉNSÉGBEN BEVÖTT RÉGI DEÁK BÖTÜBÖL MAGYARRA FORDÍTOTTA A' JÉBUS-ALATT VITÉZKEDŐ TÁRSASÁG-BÉLI NAGY-SZOMBATI KÁLDI GYÖRGY PAP

Nagy-Szombatban, 1732. Berger Leopold. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (2) + 636 + 562 + (30)p. Második kiadás.

Káldi Pázmány kérésére kezdett hozzá 1605-ben a Szentírás fordításához, és két év alatt fejezte be. Műve, a legelső katolikus magyar nyelvű bibliafordítás 1626-ban jelent meg először. Több mint két évszázad alatt mindössze három kiadást ért meg. Korabeli bőrkötésben. A gerincen kis javításokkal.

First Hungarian and catholic translation of the Bible. Second edition. Contemporary leather, spine restored.

120 000,-

5. BUCELINUS, GABRIEL:

Rhaetia, Ethrusca, Romana, Gallica, Germanica Europae Provinciarum situ altissima & munitissima Sacra et Profana topo-chrono-stemmatographica

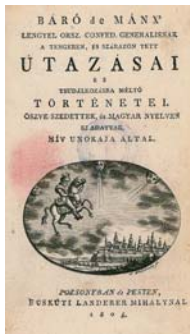
Augustae Vindelicorum, 1666. Typis Joannis Praetorii, sumptibus Viduae Joan. Görliini. 1t. (rézmetszetű díszcímlap) + (40) + 503 + (1)p. Szövegközi fametszetekkel. A szerző bencés történész volt, ez művének első kiadása.

Kódexlapba kötve.

First edition bound in codex leaf.

VD17 23:236539N.

50 000,-

6. (BÜRGER, GOTTFRIED AUGUST):

Báró de Mánx' Lengyel orsz. confed. generálisnak a tengeren, és szárazon tett útazásai és tudálkozására méltó történetei. Öszve-szedettek, és magyar nyelven ki adattak hiv unokája által.

Pozsonyban és Pesten, 1805. Fűskúti Landerer Mihály. 1t. + 199 + (1)p. A címlapon rézmetszetű vignettával. (Téli és nyári könyvtár. I. darab.) Példányunkból hiányzik a sorozatcímlap.

Münchhausen báró világszerte ismertté vált kalandjai első magyar fordításának ritka első kiadása. A történetet az ismeretlen fordító átültette a magyar viszonyokra (a főhős is magyar lett).

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 720.

80 000,-

7. (CZINKE) TZINKE FERENC:

A' magyar nyelv' ditsirete Egy Ódában. Irta -- A' szép Tudományoknak és a' Frantzia Nyelvnek rendenkívülvaló Királyi Tanítója.

Pétsert, 1789. Engel Jánosnál. (8)p.

A nyelvújítás korának egyik ritka, elfeledett darabja, a szerző első nyomtatásban megjelent munkája. Czinke költő és nyelvész, középiskolai tanár volt Pécsen, Szombathelyen és Sopronban, majd Révai Miklós halála után a pesti egyetem professzora. A nyelvújítás ellenfeleként vitákat folytatott Kazinczy híveivel, ezek leghíresebbje Ungvárnémeti Tóth Lászlóval történt pengeváltása. E gúnyverse feltehetően egy diákja által írt, öt támadó írásra született válasz.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 889.

40 000,-

8. (CZINKE FERENCZ):

Örvendező Fébus tekintetes nemes Somogy vármegyéhez, midőn gróf Széchényi Ferentz ő excellentiája fő-ispányi méltóságába béiktatódott Kaposváron. Sz. Jakab' hav. 4-dikén 1798.

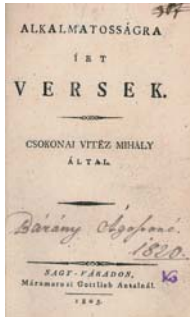
Sopronyban, 1798. Sziesz Klára ny. (3)p.

Az alkalmi vers szerzője ebben az időben a soproni középiskola tanára volt (lásd előző tételünket).

A gerincen papírcsíkkal.

Unbound.

20 000,-

9. CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY:

Alkalmatosságra írt versek. -- által

Nagy-Váradon, 1805. Máramarosi Gottlieb Antal. VIII+318+(2)p. Első kiadás.

A kötetet – a Lilla és az Ódák című műveivel együtt – még Csokonai rendezte sajtó alá, de korai halála miatt megjelenésüket már nem érthette meg. Itt olvasható először a Rhédeyné halálára íródott Halotti versek költő által jóváhagyott szövege (1804-ben a tudta nélkül jelentették meg, szintén Váradon).

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 848.

300 000,-

10. DÉCSY ANTAL:

Az Jász, vagy-is Jász Kúrtön lévő Metszésekről, és azoknak Értelmekről. I-II. rész [egybekötve].

Kassán, 1815-1816. Ellinger István ny. XIX+(1)+50+64p. Az első borító belső oldalán ajánló sorokkal: „A Tekintetes Nemes Borsod Vármegye Fő Ispánnának Klobusiczky József Eő Excellentiájának alázatossan ajánlja az Author. Principis est virtus maxima nosse suos.”

A szerző cáfolja a Molnár Ferenc jász-kun kapitány által kitalált történetet, mely szerint a Jászberényben őrzött kürt Lehel vezéré lett volna. Szerinte pogány áldozati edény volt, amely bizánci közvetítéssel Morvaországba került, majd onnan kun csapatok hozták zsákmányként Jászberénybe.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

40 000,-

Építészet

11. BASOLI, ANTONIO:

Raccolta di prospettive serie, rustiche, e di paesaggio... incise a semplice contorno, e stampata in carta velina ad uso di Francia per poterle acuellare... inventate da --... disegnate da Francesco Cocchi... ed incise da diversi Scuolari del Professore Francesco Rosaspina, dall'Autore, e dal Disegnatore
Bologna, 1810. Presso l'Authore. (2)p.+CIIIt. A címlapon rézmetszetű vignettával.

Enyhén sérült gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine slightly damaged.

250 000,-

12. BIBIENA, GIUSPPE GALLI:

Architetture, e prospettive dedicate alla maestà di Carlo Sesto imperador de' Romani da --, suo primo ingegner teatrale, et architetto, inventore delle medesime.

Augustae, 1740. Andrea Pfeffel. 2t.(rézmetszetű címlap+címkép)+(2)p.+52t. A szerző a híres itáliai művészcsalád egyik kiemelkedő tagja, a bécsi udvar színháztervezője és építész volt. Ez a munka tekinthető fő művének, amelyet az uralkodónak, VI. (magyar királyként III.) Károly német-római császárnak ajánlott. A sorozat öt – egyenként tíz lapból álló – részre oszlik. A finom kidolgozású rézmetszeteken a Habsburg abszolutizmus eszméjét reprezentáló, az érett barokk stílusjegyeit felsorakoztató látványelemek: halotti emlékművek és

oltártervek, ún. capricciók (valós és kitalált látványelemeket ötvöző városképek), valamint színházi díszletek és enteriőrök láthatók. A tervező ezekkel a császár azon elképzelését szerette volna szolgálni, hogy Bécszet, átalakítva új birodalmi központtá, mintegy második Rómává építtesse ki. Az uralkodó halála után (1744-ben) további két rész is napvilágot látott, példányunkba belekötötték a VI. rész első tábláját. Sérült gerincű, korabeli papírkötésben.

First edition. 5 parts in one volume with an additional plate (1. of part VI). In damaged contemporary hardpaper.

600 000,-

13. KOCH, L.:

Rafals Loggien im Vatican zu Rom. In Lichtdruck ausgeführt und herausgegeben von --.

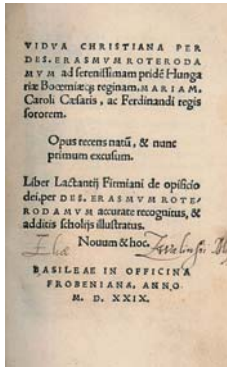
Wien, 1878. L. Koch. (2)p.+43t.

Sérült gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine damaged.

100 000,-

14. ERASMUS, ROTTERDAMUS:

Vidua Christiana per Des. -- ad... pridem Hungariae Boemiaeque reginam, Mariam, Caroli Caesaris, ac Ferdinandi regis sororem... Liber Lactantij Firmiani de opificio dei...

Basileae, 1529. in officina Frobeniana. 318+(1)p. Korabeli lapszéli bejegyzésekkel, aláhúzásokkal. Az utolsó lapon Frobenius nyomdászjelvényével.

A hazai vonatkozású humanista irodalom egyik legkiemelkedőbb darabja, Erasmus Habsburg Máriához, a Mohácsnál elesett II. Lajos özvegyéhez címzett műve. Első, egyben egyetlen kiadás. Henckel János humanista jogtudós, a királyné udvari papja az előző évben fordult levéllel európai hírű barátjához, magasztalva úrnője evangéliumi buzgalmát, műveltségét, Erasmus iránti nagybecsülését, és kérte, hogy írjon neki valami személyre szólót. A nyitott, és a szellemi újdonságok

iránt érdeklődő királynét már a kortársak is kapcsolatba hozták az ekkor valójában még nem önállósodott protestáns eszmékkel.

A „humanistafejedelem” II. Lajos méltatását és a királynéhoz intézett vigasztalást követően, ókori szerzőktől, egyházatyáktól és a Bibliából vett példákon keresztül tárja – ekkor már nem személyre szabottan a királyné, inkább általában – az olvasó elé a keresztény özvegyhez méltó élet szabályait. Összehasonlítja a példaként felhozott szent életű özvegyeket kortársai állítólagos viselkedésével. Ehhez kapcsolódva szól a gyermekek neveléséről, a fejedelmek viselkedéséről, a háborúk mibenlétéről stb. Erasmus művében klasszikus toposzokat használt fel, méltatói szerint azonban jelentősen hozzájárult a művelt nő új humanista ideáljának kialakulásához. Egyéb írásaitól eltérően az egész munka stílusa könnyed, társalkodó, csevegő jellegű, kora művelt olvasójának gyönyörűségére készült.

Korabeli, vaknyomásos, lemezzel és görgetővel díszített bőrkötésben.

First edition, contemporary blindstamped leather.

Apponyi 208.; BNH Cat E 390.; VD16 E 3654.

300 000,-

12. tétel

Bibienna, Giuseppe Galli: *Architettura, e prospettive...*

Augustae, 1740

1848-1849

15. BARSI JÓZSEF KÉT, JÓZEF BEM ALTÁBORNAGYRÓL (BEM APÓRÓL) ÍROTT VERSE, TÓTH ÁGOSTON HONVÉDEZREDES BEMRŐL KÉSZÍTETT VÍZFESTMÉNYÉVEL.

A négyoldalas, kétfelap „füzöttöredék” eredetileg Barsi (Neumann) József bicskei plébánosnak (1810-1893) az olmützi várbörtönben írott 22 költeményét tartalmazta. Barsit 1848. december végén azért tartóztatták le a cs. kir. hatóságok, mert a szöszékről kihirdette az Országos Honvédelmi Bizottmány kiáltványait. Perében azt is terhére rótták, hogy a forradalmi lapokba írt „izgató” cikkeket. A pesti hadbíróóság húsz év várfogságra ítélte. Ebből hetet

töltött le az olmützi várbörtönben, 1849. október 30. és 1856. július 12. között. Emlékirata az 1849 utáni börtönmemoár-irodalom kiemelkedő darabja.

Barsi Olmützben jó barátságba került Könyves Tóth Mihállyal (1810-1895), a híres debreceni református lelkésszel. Könyves Tóth mostohaanyja, Király Janka 1851. június 20-22. között Olmützben meglátogatta mostohaapját. Búcsúzóul több fogoly, köztük Barsi is megajándékozta „a lelkes ifjú honleányt” a „Pacsirta kalitkában” címet viselő verses füzettel. A füzetke elejére Tóth Ágoston honvéd ezredes (1812-1889), 1849-ben a beszercei hadosztály, majd egy ideig a IV. hadtest parancsnoka emlékezetből megfestette Bem arcképét. (Tóth a fogságban is festegetett, arcképei többségét a Magyar Nemzeti Múzeum őrzi.)

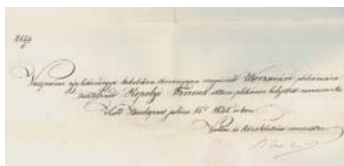
A képen Bem a szabad mezőn áll, félbalra fordulva előre néz, bal lábával kissé előre lép, leeresztett jobb keze egy sétatálcán nyugszik, bal karja nem látszik. Vörös zsinóros, prémes, kávészínű honvéd atillát visel, lábán hosszú szárú fekete lovagló csizma, fehér szűrposztóból készített szűk nadrág, a térden alul zöldre festve, felül vörös zsinórzattal. Fején kócsagtollas fekete csákó.

Király Janka később Sámi László kolozsvári tanárhoz és publicistához ment feleségül, s mindig nagy becsben tartotta a kis füzetkét. Egy alkalommal megmutatta azt Teleki Sándor ezredesnek, férje jó barátjának. Teleki azzal a felkiáltással, hogy „ez Bemnek legjobb arcképe”, Sárdi István kolozsvári festővel „9 hüvelyknyi magasságra nagyítva, arcvonásai hűségére önmaga ügyelvén fel”, lefestette azt magának, halálakor pedig a kolozsvári 1848-1849-es ereklyemúzeumra hagyta.

A festő a kép alapján fametszetet is készített, amelyet Nagy Sándor 1848-49-es honvéd tüzér főhadnagy, hídvégi református lelkész a „Háromszék Önvédelmi harcza 1848-49” (Kolozsvár, 1896.) c. munkája címképeként tett közzé; ő írta le a kép történetét a munka 139-140. oldalán. Érdekes módon, a kép ennek ellenére nem került be az ikonográfiai irodalomba; pl. a Bem-ábrázolásokat feldolgozó lengyel kötet sem említi. (Paulina Chrzanowska: Wizerunki Generala Bema. Tarnów, 1983.)

Water-colour painting of József Bem, General. With two autograph poems by József Barsi.

80 000,-

16. EÖTVÖS JÓZSEF BÁRÓ (1813-1871) VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER ÁLTAL SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT OKIRAT.

A megüresedett borzavári plébánosi helyre (Veszprémi egyházmegye) kinevezi Ropolyi Ferenc addigi káplánt.

A minisztérium papírfelzetes viaszpecsétjével. Kelt: Bp., 1848. VII. 15.

Hajtogatva.

József Eötvös, Minister. Document, autograph signed.

40 000,-

17. A' MAGYAR NEMZET FÜGGETLENSÉGI NYILATKOZATA

1848-49 egyik legfontosabb dokumentuma. A Ferenc József által 1849. március 4-én kibocsátott olmtüzi (ún. oktrojált) alkotmányra született válaszként. Kossuth április 12-én a Honvédelmi Bizottmány elé terjesztette, de nem talált támogatásra. A következő napon az országgyűlés zárt ülésén a képviselőket sem nyerte meg az ügynek. Április 14-én nyílt ülést tartottak – egy román képviselő javaslatára a Nagytemplomban –, ahol Kossuth előterjesztette a függetlenség kimondásáról és a Habsburg-ház trónfosztásáról szóló határozatot. A lelkes tömeg hatására közfelkiáltással fogadták el a javaslatot, és Kossuthot kormányzóvá választották. 19-én adták ki a végleges szöveget nyomtatásban. A felsőház nevében báró Perényi Zsigmond alelnök, a képviselőház elnöke, Almásy Pál, valamint Szacsvey Imre jegyző írták alá.

2 levél, 4 nyomtatott oldal. Hajtogatva. Kelt: Debrecen, 1849. IV. 19.

Declaration of Hungarian independence.

80 000,-

18. SZEMERE BERTALAN (1812-1869) BELÜGYMINISZTER SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, HIVATALOS LEVELE GRÓF ZICHY ZSIGMOND VESZPRÉMI PÜSPÖKNEK.

Mellékelten küldi a házasodni kívánó Kacz János keresztlevelét és elbocsátási bizonyítványát.

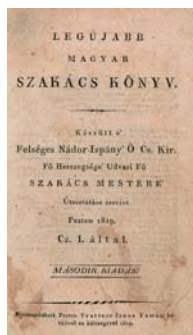
1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1848. VI. 18.

Hajtogatva.

Bertalan Szemere, Minister. Official letter, signed.

40 000,-

Gasztronómia

19. CZ(IFRAI) I(STVÁN):

Magyar nemzeti szakács könyv. Készült a' Felsőleges Nádor-Ispány' Ő Cs. Kir. Fő Herczagsége' Udvari Fő Szakács Mestere' Útmutatása szerint Pesten 1819. -- által. Pesten, 1819. Trattner János Tamás. 1t.+XIX+(1)+21-285 [recte 284]p.

Az egyik legnépszerűbb magyar szakácskönyv először 1816-ban látott napvilágot. Ez a második kiadása, amelyet a század végéig számos másik követett.

Javított gerincű, korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper, spine restored.

80 000,-

20. (GREGOR JÓZSEF):

A' magyar világnak rajzolatja

Eperjesen, 1807. Raedlitz Mihály ny. 16p.

A nemzeti nyelv használatára buzdító költemény szerzője gimnáziumi tanár volt Eperjesen. Ugyanebben az évben látott napvilágot Kazinczy híres „Tübingai Pályairata”, amelyben arról értekezik, hogy a magyar alkalmas arra, hogy az ország hivatalos nyelve legyen.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 0

20 000,-

21. HAEUFLER, J(OSEPH) V(INZENZ):

Buda-Pest, historisch-topographische Skizzen von Ofen und Pest und deren Umgebungen, von --

Pest, 1854. Emich. 1 színes, kihajt. térk. + 1t. (díszcímlap) + (4) + 131+82+ (2) + +322+ (1)p.+7t. (2 kihajt.) + 1 kihajt. térk. (körülotte 17 könyomatú képpel)

Javított, aranyozott, kiadói vászonkötésben. Az elülső kötéstáblán Buda és Pest városok aranyozott címerével.

Restored gilt original cloth.

100 000,-

Hitvitázó irodalom

22. (CZEGLEDI ISTVÁN):

Baratsaghi dorgalas. Az az: Az igaz Calvinista (mert így nevezetik ma) vallásbul ki csapont, s hogy már a Sz. Péter hajójában mezitelen béugrot, egy Pápistává lőtt Embernek meg-szollitása...

(Kassa), 1663. (Türsch.) (40) + 523p.

A szerző református prédikátor, kassai iskolamester volt. E munkájában azt a Pázmány Péter „Bizonyos okok” című könyvében (Pozsony, 1631) kifejtett nyolc érvert igyekszik cáfolni, amellyel az egy „fő ember” vallásváltoztatását indokolta, közvetlenül pedig Sámbar Máttyás „Három üdvösséges kérdés” című munkájának 1661-es, nagyszombati megjelenése indította írásra. A kiadvány a nagy hatású, ún. kassai vita kiobbantója volt. A hitvitasorozat egyes darabjai egymást roppant gyorsan követve jelentek meg. A „Barátságai dorgálás” 1663. július 21. napján kelt.

Az első katolikus választ – már 1664. évi impresszummal – Sámbar jelentette meg

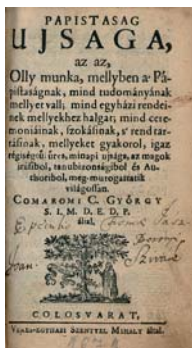
Kassán „Egy vén Bial orrára való karika” címmel. Erre Czeglédi öt nap leforgása alatt írta meg feleletét, az „Idős Noé becsületét oltalmazó Jáfetké”-t. A vitát katolikus részről a kassai Kisdi-szeminarium teológiai hallgatója Csernátfalvi István folytatta még 1664. április 13. előtt: „Jezsua professzorának becsülete mellett kikelő ... tanítvány”. Erre Czeglédi újabb replikája, „A szó Jákob szava, de a kezek Esaué” pünkösöd, azaz június 1-je előtt napvilágot látott. Csernátfalvi még a nyár elején kiadta újabb írását, „Feles tizet feletlen kilencnek véll” címmel. Nagyjából ezzel egyidőben jelenhetett meg a Barátságai dorgálásra adott részletes katolikus válasz, Sámbar Máttyás „Orvosló ispitály”-a. Erre Czeglédi már csak jóval későbbben reflektált. 1669-ben a „Redivivus Jáfetké”-ben rövidebben, részletesebben pedig csupán a halála után, 1675-ben Kolozsvárott kinyomtatott a „Már minden épületivel ... elkészült Sion vára” című összefoglaló művében.

Későbbi félbőr-kötésben.

Restored later half leather.

RMK I 1002.

250 000,-

23. KOMÁROMI CSIPKÉS GYÖRGY:

Papistaság Ujsaga, az az, Olly munka, mellyben a Pápistaságnak, mind tudományának mellyet vall; 'mind egyházi rendeinek mellyekhez halgat; mind ceremoniatnak, szokásinak, s' rend tartásának, mellyeket gyakorol, igaz régiségtől üres, minapi ujsága, az magok írásiból, tanubizonságiból és Authoriból meg mutogattatik világossan.

Colosvarat, (1671.) Veres-egyhazi Szentyel Mihaly. (40) + 508+ (1)p. Három levél (N 1, 4, 5.) másolattal pótolva.

A főképp bibliafordításáról ismert debreceni lelkész, sokoldalú író és tudós, ezzel – az előszó szerint 1665-1667 között írt – hitvitázó művével Sámbar Máttyás név nélkül,

Kassán, 1664-ben kiadott „Orvosló ispitaly” című munkájára felelt, de szembeszállt Pázmány több tézisével is. Sámbar írása az ún. kassai vita hetedik darabjaként jelent meg, Komáromi művét azonban a szakirodalom nem szokta szorosán ebbe a hitvita-bokorba sorolni. A Komáromi által felelevenített polémia akörül forgott, hogy a protestánsok vagy a katolikusok tekinthetők-e a krisztusi, apostoli hit igazi örökösének. Komáromi amellet érvel, hogy nem az „igaz régiség”-hez ragaszkodó protestánsok a hitújítók, hanem valójában a katolikus egyház szervezete, szertartásai, szokásai újabb keletűek.

Görgetőkkel és egyes bélyegzőkkel gazdagon díszített, vaknyomásos bőrkötésben.

Blindstamped contemporary leather. Three leaves replaced by copies.

RMK I 1115.

200 000,-

24. (SÁMBÁR, MÁTYÁS):

A' három idvösséges kérdésre, a' Lutter és Calvinista tanítók mint felelnek? Ugy, a'mint Matkó István mondgya, fol. 128. X, ut Tök. Imé azért Matkó hazugságinak megtorkollása es Posaházi mocsainak magtapodása.

(Kassa), 1667. (Türsch.) (2) + 794 [recte 798] + (2) + (14)p.

A névtelenül és hely megjelölése nélkül megjelent vitairat szerzője az ún. felső-magyarországi hitvitát a „Három üdvösséges kérdés” (Nagyszombat 1661) című munkájával elindító jezsuita, Sámbar Máttyás. A műben – a polémia eddigi menetének ismertetését követően – Sámbar viszontválaszai olvashatók Matkó János felsőbányai prédikátor „Fövenyen építetett ház romlása”, és Pósházi János sárospataki tanár „A három kérdésre való summás választételnek ... megerősödése”

című, 1666-ban Kassán megjelent művére. A következő évben Matkó és Pósházi is feleltek Sámbar e munkájára. A cím szövegében az „X ut Tök” kifejezés az egykori magyar kártya tők tízesén látható csörgősipkás bohóca utal.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMK I 1056.

200 000,-

25. ILLYEFALVI ISTVÁN:

A' három idvösséges kérdés Igassága ellen költ Bányász Csákánynak tompítása, avagy Vásárhelyi Matkó István Hazugságinak (kiket Tisztelendő Professorom ellen irt vala) másodszeri meg-torkolása: kiből mind a Göröcsös Botok; mind a' Czigány Pallérozások; mind az Igasságra vezérlő Kalauz ellen való rothatt Istápok; mind az Gyermekei Japhetké; könnyen meg-czáfoltathatnak.

Cassán, 1669. (Türsch özvegye.) (24) + 343 + (1)p.

E vitairat az ún. felső-magyarországi hitvita katolikus záródarabja. Bár Illyefalvi művét elsősorban Matkó István 1668. évi „Bányász csákány”-ára válaszként írta meg, de egyben feleletnek szánta a következő, egyébként e munka címszövegében

ugyancsak megemlíttet református vitairatokra is: Pósházi János: Göröcsös bot... (Kassa 1668); Szathmárnémeti Mihály Igasság próbakövének nyert peri. (Sárospatak 1669); Czeglédi István: Redivivus Jáfetke (Kassa 1669). Ezek szerint e könyv 1669 vége felé jöhetett ki a nyomdából. Illyefalvi e munkájára válasz már nem született, a protestánsok helyzete addigra nem tette lehetővé a polémia folytatását.

Korabeli, aranyozott, legyeződíszes bőrkötésben.

Gilt contemporary leather.

RMK I 1083.

300 000,-

26. HORAE IN TEMERATE VIRGINIS MARIE SECUNDUM VERUM USUM ROMANUM CUM PLURIBUS ORATIONIBUS TAM IN GALICO ET IN LATINO

Paris, 1501 május 1. Thielman Kerver. 96 számozatlan levél. (A8-M8)

Pergamenre nyomtatott, fémmetszetekkel gazdagon díszített párizsi órás-könyv.

A műfaj:

A órás-könyv magánajtatosságra – elsősorban nők számára – készült imádságoskönyv. Az elnevezés a háromóránként elvégzendő imádságokra, a „hórák”-ra (matutinum, laudes, vesperás stb.) utal. A papi breviáriumra épül, de tartalmában annál világiasabb, sokszínűbb, gazdagabban díszített. Magvát Szűz Mária ún. kis zsolozsmája adja, amelyet bűnbánati zoltárok, litánia, halotti könyörgések, szentekhez szóló imádságok egészítenek ki. Mindig tartalmaz – az

ünnepeket és a szentek emléknapjait föltüntető – kalendáriumot is. A műfaj virágkorát a XV. századi francia nyelvterületen élte. A legdíszesebb, reprezentatív darabokat pergamenre nyomtatták. Ezek egy átmeneti korszak termékei: utánozzák a pergamenre festett kódexeket, azok luxusjegyeit (aranyozás, illuminálás), de a nyomtatásnak köszönhetően már nagyobb példányszámban, szélesebb réteghez juthattak el.

A nyomda:

A koblenzi származású nyomdász, Thielman Kerver 1478-ban vett meg egy – a párizsi Rue Saint-Jacques-on található – könyvkereskedést. 1497-ben már saját nyomdával rendelkezett, amelyet Georg Wolffal együtt működtetett. Néhány év múlva eladta üzletét Gillet Remacle-nak, ettől kezdve nagyrészt neki dolgozott. A műhelyéből kikerült órás-könyvek mind művészi minőségben, mind nyomdai kivitelben a műfaj legszínvonalasabb darabjai közé tartoztak. Az első 1497-ben nyomtatta, ekkor még fametszetű illusztrációkkal, amelyeket 1499-től fémmetszetek váltottak fel. Rendkívüli népszerűségüket mutatja, hogy Kerver 1522-ben bekövetkezett haláláig számos kiadást ért meg, ezt követően pedig özvegye, Yolande Bonhomme és fiai is folytatták nyomtatásukat. A műhelyre különösen jellemző volt, hogy az illusztrációkat, a dúcokat fantáziadúsán variálták. Ennek köszönhető, hogy nincs két teljesen egyforma kiadása.

A technika:

A fémmetszet a fametszettel párhuzamosan a XV. század derekán tűnt fel a Párizsban és Kölnben. Bonyolult eljárás (mivel a fém sokkal nehezebb megmunkálni), ezért nem terjedt el olyan széles körben, mint a fametszet, inkább kis példányszámú, luxuscélokot szolgáló kiadványokban tűnik fel. Sajátos és ritka válfaja az itt használt ún. poncolt fémmetszet. A rajz körvonalait puha fémbe (ólomba) vésik, a formákon belül pedig apró mintázatokat vernek a nyomódúcba. A technika 1454-ben tűnik fel először, és a század végére már teljesen feledésbe is merül. Az előrajzokat a francia késői (ún. flamboyant) gótika egyik meghatározó művésze készítette, akit az „Apokalipszis-rózsablak mestere”-ként ismer a szakirodalom, és aki ebben az időben kifinomult rajzaival rendkívül nagy hatással volt a párizsi könyvnyomtatásra. A rajzokat valószínűleg Kerver társa, Georg Wolf metszette először fába, majd fémbe. Az illusztrációkon felfedezhető a korszak legnevesebb mestereinek (Schongauer, Dürer) hatása is.

A mű:

A címlapot Kerver nyomdászjelvénye díszíti: két ágaskodó unikornis között egy tölgyfa, rajta címer „T. K.” monogrammal. A verso-n látható nagy metszeten egy anatómiai ábrázolás látható, amely a bolygók és csillagegyek egyes emberi szervekre való hatását mutatja be.

A következő lapon a nagyobb változó ünnepek táblázata olvasható az 1497 és 1520 közötti évekre.

Ezt követi a kalendárium-rész, amelynek lapjait az adott hónap jelentősebb szentjeinek életéből vett jelenetek keretezik. Ezeket dús növényi ornamentika és ún. drolierie-k (emberi alakok, állatok, mesebeli lények groteszk-komikus ábrázolásai) egészítik ki.

Ezután evangéliumi részletek: Szent János megkínzása, Jézus elfogatása, majd az ún. Mária-hórák: az Angyali üdvözet, Mária látogatása Erzsébetnél, Jézus születése, a Jézus születésének híret vivő angyal és a pásztorok, a Háromkirályok hódolata, Jézus bemutatása, menekülés Egyiptomba, és Mária megkoronázása következnek egy-egy egészoldalas képpel.

A továbbiakban a bűnbánati zsoltárok olvashatók a Mindenszentek-litániájával (ezt a fürdő Betsabét ábrázoló egészalakos metszet díszíti).

A halotti officiumot egy Jób életéből vett jelenet, a szent kereszthez szóló imádságokat a keresztre feszített Jézus alakja, a Szentlélekhez intézett imákat pedig a pünkösdi jelenete illusztrálja.

Ezt a Szentháromság, ún. trifrons ábrázolása, alatta képi magyarázata, majd 28 rövid ima követi, egy-egy szövegközti metszettel.

A könyvet Szent Gergely látomása zárja, az egészoldalal képen Jézus alakjával és a kínszeneszközeivel. A Biblia Pauperum-ok mintájára a rendkívül gazdag és változatos lapszéli keretdíszek képei – a mellettük olvasható igen rövid idézetekkel együtt – az elmélkedést-elmélyülést szolgálták.

Példányunk:

Minden bekezdés fedőfestéssel készült, piros vagy kék alapon arany – kisebb és nagyobb (kétsoros) – iniciálékkal kezdődik. Ez a díszítési mód drágább és időigényesebb technika a tollal rajzolt illumináláshoz képest. A nyomdász a díszítendő részek helyét kihagyta, majd ezeket a külön erre szakosodott műhelyben festették ki.

Hazai árverésen az elmúlt mintegy fél évszázadban pergamenre nyomtatott óraskönyv nem bukkant fel. Magyar közgyűjteményben e kiadásból, sőt a Kerver-műhely bármely óraskönyvéből sem található tudomásunk szerint példány. Egy 1517-es kiadása – amely gróf Apponyi Sándor birtokában volt – szerepelt egy 1876-os kiállításon.

Díszesen aranyozott, francia stílusú, XVIII. századi bőrkötésben.

Book of hours made in Thielman Kerver's workshop. Printed on vellum. With metalcut illustrations. 18th century leather.

BNH Cat 0

1 600 000,-

27. AZ IPARMŰVÉSZET 1896-BAN. MILLÉNIUMI EMLÉKKÖNYV. A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT MEGBIZÁSÁBÓL SZERKESZTETTE RÁTH GYÖRGY.

Bp., 1897. Magyar Iparművészeti Társulat. 1t.+426p.+14t. (5 színes) Lapszámozáson belül számos egészoldalas táblával és szövegközi illusztrációkkal.

Bordázott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Márványozott lapszélekkel és előzéklapokkal. Gyönyörű példány.

Contemporary half leather with marbled endpapers and inner edges.

100 000,-

28. ISTVÁNYFY, (MIKLÓS) NICOLAUS:

Regni Hungarici Historia, post obitum gloriosissimi Matthiae Corvini Regis XXXIV. Quo Apostolicum hoc Regnum Turcarum potissimum armis barbarae invasum, libris XXXIV. Rerum in Pannonia, Dalmatia, Transylvania, Moldavia, Bosnia, Illyrico...

Coloniae Agrippinae, 1724. Sumptibus Henrici Rommerskirchen. (12)+668+(46)p. Istvánffy Miklós (1538-1615) nádori helytartó, humanista történetíró fő művének harmadik kiadása. Először 1622-ben jelent meg. Munkája mind a mai napig a XVI. század történetének elsőrangú alapforrása. A XVII-XVIII. század legnépszerűbb hazai történelemkönyve, a főúri és nemesi könyvtárak nélkülözhetetlen darabja volt. Jelentőségét mutatja, hogy Zrínyi hadtudományi munkáinak és a Szigeti veszedelemnek is egyik legfontosabb kútforrása volt. A munka Magyarország 1490-1613

közötti történelmét dolgozza fel. Nemzetközi népszerűségét jelzi, hogy további két kiadása látott napvilágot külföldön.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A gerincen kis kopásnyomokkal.

Richly gilt contemporary leather. Spine slightly worn.

RMK III/XVIII 777.

60 000,-

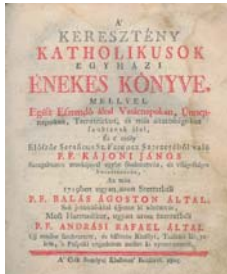
29. JEZSUITA EMLÉKLAP A XVII-XVIII. SZÁZAD FORDULÓJÁRÓL.

A rézmetszet feltevésünk szerint valamelyik felvidéki jezsuita iskola nemesi származású végzős diákjai számára készülhetett. A bájos képet allegorikus jelenet uralja: a Helikon hegyén jobbra a Pegazus, a lába nyomán fakadó, a költői ihletet adó Hippokréné-forrással. Mellette Apollón isten ül, közöttük – a legmagasabb halmon – ovális magyar címer látható. Alattuk szorgoskodó méhek és emberek láthatók. A szalagokban latin nyelvű Martialis-idézet olvasható az epigrammaírás fő szabályáról. Mivel a jezsuiták fektették a legnagyobb hangsúlyt a latin nyelv tanítása során a verselés elsajátítására, ez az ő egyik kollégiumukra utalhat. A lapot hét címer keretezi. Az ezeket övező szalagokban olvasható nevek: Szentiványi József, Conti Antal báró, Mattyasovszky György, Melczer Antal, Beniczky István, Pécsi Ferenc és Klobusiczky

Menyhért. Nagy részük egyértelműen a Felvidékhez köthető. A XVIII. század elején a szakolcai jezsuita kollégium rektora Pécsi Ferenc volt. Ha ő szerepel itt, akkor a metszet a XVII. század végére datálható. Mérete: 150 x 90 mm.

17-18th century school relic. Copper engraving.

30 000,-

30. KÁJONI JÁNOS:

A' keresztény katolikusok egyházi énekes könyve. Mellyel Egész Esztendő által Vasárnapokon, Ünnepnapokon, Temetéseken, és más áitatoságokon szoktanak élni, És a' melly Először P. F. -- Szorgalmatos munkájával egybe szedettetvén, és világosságra botsáttatván, Az után 1719-ben ugyan azon Szerzetbéli P. F. Balás Ágoston által Sok jobbitásokkal újonnan ki adattatván, Most Harmadszor ugyan azon Szerzetbéli P. F. András Rafael által Ujj rendbe szedettetett...
Csíksomlyó, 1805. (Kolostori ny.) (16) + 376 + (24)p.

Hozzáköteve:

Andrási Rafael:

K. kántorok tzeremoniás könyve, mellyben a' katolikus kántorok egyházi szolgálat tételek, A' R. Katholika Anyaszentegyháznak A külső Isteni Tiszteletben bé vett Szertartása szerént. P. F. -- által új Rendbe szedettetvén, tóldalékkül Az Egyházi Énekes Könyvhöz ragasztatott...

Csíksomlyó, 1805. (Kolostori ny.) 112 + (8)p. Az utolsó levél másolattal pótolva.

Kiadói colligatum. A ferences szerzetes legjelentősebb munkájának harmadik kiadása. Először 1676-ban látott napvilágot, a szerző által alapított nyomda első termékeként. A második darab e kiadását a bibliográfiák nem ismerik. A példányunkból hiányzó lapot az 1806-ban megjelentből pótoltuk.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. One leaf replaced by copy.

Borda 323.

40 000,-

Kéziratok

31. ADY ENDRE (1877-1919), KÖLTŐ, PUBLICISTA SAJÁTKEZŰ, TINTÁVAL ÍRT KÉPESLAPJA BÁTYJÁNAK, ADY LAJOSNAK:

„Drága jó Lajoskám, nem sürgettünk eddig, mert nem volt szép idő. De hát ez örökké nem tart így. Készülj Csucsára. Addig is tudass dolgainkról és tudnivalókról. Én azután táviratozok egy teljes meteorologiai jelentést, még a Körös hófokát is. Tűrhetően, tisztes unalomban vagyunk. Én csak most kezdek magamhoz térni. Még egy

lev. lapot sem tudtam írni eddig sehova, hát pláne verset. Pedig erőlködtem, mivel báró uramnak megígértem, ha neki ülök, ha le kések vele. Csókollak drága Lajoskám Ifj. Annát szintén csókoljuk Betuskával együtt. Csucsá júl. 1. szerető öcséd Bandi.”

A szövegben szereplő „báró uram” nyilván Hatvany Lajos lehet. A szöveget Belia György publikálta, de a mintegy felét kitevő, a kép sötét részére írt részt nem közölték (Ady Endre levelei. I-III. Szépirodalmi. 1983. 1373. sz.) A levelezőlap a csucsai Boncza-kastélyt ábrázolja.

Kelt: Csucsá, 1918. VII. 1.

Endre Ady, poet, publicist. Autograph postcard to his brother.

200 000,-

32. BATTHYÁNY LAJOS GRÓF (1806-1849) KÉSŐBBI MINISZTERELNÖK KÉT AUTOGRÁF, NÉMET NYELVŰ LEVELE ELLENBERGER KÁROLYHOZ.

1. Nem tud eleget tenni megbeszélésüknek, hogy november 13-án felkeresse őt, mert Bécsbe kell utaznia. Ne aggódjon azonban az ismeretes ügy miatt, amint a dolgokat rendbe hozta, átküldi a kötelezvényt. Írjon neki Bécsbe, a cím alá írja oda, hogy „Post restante”, hogy a levél a postán várja őt, Batthyányt. Várja válaszát.

1 beírt oldal. Kelt: Ehrenhaus, év nélkül, [1831.] november 7.

2. Előző este érkezett Bécsbe, s felépüléséig itt marad, ami, ha Isten is úgy akarja, 14 napon belül megtörténik. Reméli, hogy a címzett megkapta Ehrenhausenből elutazása előtt írott levelét. Ha nem, kéri, hogy azonnal küldje meg vagy hozza ide

a számára előkészített összeget, mert különben szörnyű szorultságba jut. A címzett bölcsességére hagyatkozik. Kocsisa, Flórián néhány nap múlva egy kocsival Kőszegre megy, hogy ott várja be őt. Ő maga Bécsben lakik a Mehlmarkton. Addig nem tud elutazni Bécsből, amíg a pénzt meg nem kapja.

2 beírt oldal. Sérült piros viaszpecséttel. Bécs, év nélkül, [1831.] november 10.

Sérült, szakadozott darab.

Batthyánytól viszonylag csekély számú magánlevél maradt fenn, ezeket – néhány, megfejthetetlen szövegűt kivéve – magyar fordításban közli Molnár András: „Viam meam persequor.” Batthyány Lajos gróf útja a miniszterelnökséig (1807-1848). (Bp., 2007.)

A címzett, Ellenberger Károly vagy Karl Ellenberger bécsi kereskedő volt, aki 1831-ben Batthyány két, 100.000, illetve 50.000 forintról szóló adóslevelét küldte meg pénzzé tétel végett Zsoldos Ferenc szombathelyi ügyésznek. Batthyány a két adóslevelet hamisítványnak minősítette, s megkereste Ellenbergert az ügyben, aki azonban Szirányi Józsefhez küldte őt tovább. Szirányi maga is elismerte, hogy az adóslevél hamis, és csak egy kis pénzt kért értük Batthyánytól, aki ezt elutasította. A grófnak ekkortájt óriási adósságai voltak, s alighanem ezzel magyarázható, hogy az Ellenbergerrel keletkezett ismeretséget újabb kölcsön felvételére fordította. A hamisított adóslevelek ügyét csak 1844-ben sikerült végleg rendeznie. Ld. erre Molnár András: Batthyány Lajos gróf hamisított adóslevele. Vasi Honismereti Közlemények, 1995/4. 58-66.

A dátum megállapításában Batthyány 1844. május 20. előtt Fejér megye közgyűléséhez intézett beadványa segített.

(Dr. Hermann Róbert szíves közlése alapján)

Count Lajos Batthyány, later Prime Minister. Two autograph letters in German.

200 000,-

33. JÓKAI MÓR (1825-1904) ÍRÓ SAJÁTKEZŰ LEVELE ISMERETLENNEK „KEDVES BARÁTOM” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Tájékoztatja a címzettet, hogy elment a belügyminisztériumba, ahol több kifogást emeltek a pályázatukkal kapcsolatban. Kéri, hogy ezeket orvosolják, ezt követően szívesen elkíséri majd a város képviselőjét a minisztériumokba. A címzett talán Komárom megbízottjaként kereste meg Jókait, hogy segítsen valamilyen vasútépítéssel kapcsolatos ügyben.

1 beírt oldal. Kelt: Svábhegy, 1889. VIII. 26.

Mór Jókai, writer. Autograph letter.

80 000,-

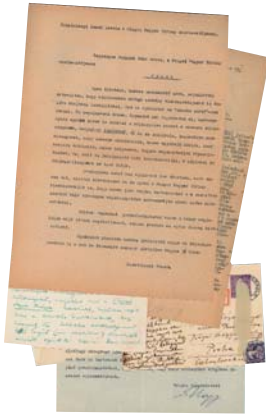
34. Klapka György (1820-1892), volt honvédtábornok sajátkezü, angol nyelvű levele ismeretlennek „DEAR SIR” megszólítással.

Éppen egy ügyletet bonyolít a „Reliance and East of England Mutual Life Assurance Company”-vel, ezért bátorkodott hozzá fordulni. Kéri, hogy ezek után küldje meg neki a szükséges információkat. Reméli, hogy még elutazása előtt találkoznak.

1 beírt oldal, a Svájci Általános Bank londoni irodájának fejléces levélpapírján. Kelt: London, 1861. VI. 8.

György Klapka, former General. Autograph letter in English.

40 000,-

35. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936) ÍRÓ, KÖLTŐ ÍRÓI HONORÁRIUMÁVAL KAPCSOLATOS GYŰJTEMÉNY.

1. Kosztolányi Dezső autográf levelezőlapja a Prágai Magyar Hírlap kiadóhivatalának címezve.

Kéri, hogy tiszteletdíjának hátralékát fizessék ki.

2 beírt oldal. Fejléces levelezőlapon. Kelt: (Bp.) 1934. X. 12.

2. A Prágai Magyar Hírlap kiadójának gépelt levele Kosztolányihoz „Mélyen tisztelt, kedves Mester!” megszólítással.

Kéri az író megértését, de a lap másodszori betiltása miatt olyan nehéz anyagi helyzetbe kerültek, hogy még az addiginál is szerényebb tiszteletdíjat tudnak csak felajánlani.

1 gépelt oldal, olvashatatlan aláírás. Kelt: (Prága), 1934. XII. 16.

3. Kosztolányi gépelt levele Forgách Gézának, a Prágai Magyar Hírlap szerkesztőjének „Igen tisztelt, kedves szerkesztő uram” megszólítással, aláírás nélkül.

Megalázónak érzi ajánlatukat, ezért azt javasolja, szüntessék be kapcsolatukat, és tartozásukat mihamarabb egyenlítsék ki.

1 gépelt oldal. Keltezés nélkül.

4. A Prágai Magyar Hírlap budapesti szerkesztőségének Győri Dezső által aláírt, gépelt levele Lükő Géza vezérigazgatónak.

Megkeresésére közli, hogy Kosztolányival nem kötöttek szerződést. Vasárnaponként a Pesti Hírlapban megjelenő cikkét adja át nekik 120 pengőért. A vele szemben fennálló tartozásukról nem tud pontos felvilágosítást adni.

1 gépelt oldal. Fejléces papíron. Kelt: Bp., 1935. III. 10.

5. A Prágai Magyar Hírlap szerkesztőségének gépelt levele Kosztolányinak „Mélyen tisztelt Író Ur!” megszólítással, Darvas János és dr. Szvatkó Pál aláírásával.

Sajnálattal közlik, hogy pénzügyi okok miatt fel kell bontaniuk a munkatársaikkal kötött állandó szerződéseiket, és a jövőben csak cikkenként tudnak fizetni.

1 gépelt oldal. Kelt (Prága), 1936. I. 16.

6. Kosztolányi Dezsőné autográf levelezőlapja a Prágai Magyar Hírlap vezérigazgatójának, Lükő Gézának „Igen tisztelt igazgató uram” megszólítással.

Megkapták a szerkesztőség szerződésbontó levelét, és tudomásul veszik azt. Közli, hogy igényt tartanak az ilyenkor járó kárpótlásra, valamint kéri, hogy a fennálló tartozást rövid időn belül egyenlítsék ki. Megbízna egy ottani ügyvédet a lappal való tárgyalásra. Az író súlyos betegsége miatt minden fillérre szükségük van. A szöveg fölött Kosztolányi Dezső sajátkezű aláírásával.

2 beírt oldal. Kelt: Stockholm, 1936. II. 20.

7. Kosztolányi Dezsőné autográf levelezőlapja a Prágai Magyar Hírlap főszerkesztőjének „Igen tisztelt főszerkesztő úr” megszólítással.

Közli, hogy Stockholmból hazatért, nagybeteg férje a János szanatóriumban fekszik. Kéri, hogy a 860 pengős tartozásukat – a felmondási időre szóló összeggel együtt – mihamarabb egyenlítsék ki. Rosszul esne neki, ha közvetítő segítségét kellene kérnie, hiszen férje mindig pontosan teljesítette kötelezettségeit.

2 beírt oldal. Kelt: Bp., 1936. III. 16.

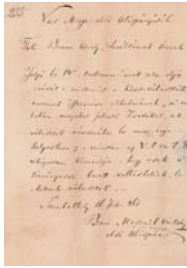
8. Dr. Nagy Zoltán, Kosztolányi ügyvédje által aláírt, gépelt hivatalos levél a Prágai Magyar Hírlapnak címezve.

Közli, hogy ügyfele megbízta kinnlévősegei behajtásával. Nyomatékosan kéri, hogy 860 pengős tartozásukat, valamint a felmondási időre járó összeget sürgősen utalják át.

1 gépelt oldal. Kelt: Bp., 1936. IV. 1.

Dezső Kosztolányi, writer. Collection of 8 letters.

190 000,-

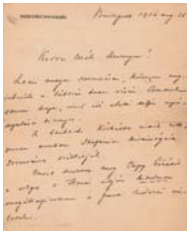
36. MESZNIL VIKTOR BÁRÓ, VAS VÁRMEGYE ALISPÁNJA HIVATALOS LEVELE BRAUN KÁROLY NÉMETÚJVÁRI LEVÉLTÁROSNAK, A VÁLASZTÓK ÖSSZEÍRÁSÁRA KIKÜLDÖTT VÁLASZTMÁNY ELNÖKÉNEK.

Támogatásáról biztosítja a címzett azon eljárását, mely szerint a zsidókat nem veszi fel a választói névjegyzékbe. Indoklása szerint: „az V. t. cz. 2. §. világosan kimondja: hogy csak a' törvényesen bevett vallásbeliek lehetnek választók”.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Szombathely, 1861. II. 16.

Viktor Mesznil, count. Autograph letter.

25 000,-

37. TISZA ISTVÁN GRÓF (1861-1918) MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰ LEVELE GRÓF LÓNYAY SÁNDORNÉNAK „KEDVES MÉLT. ASSZONYOM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Tudatja vele, hogy fia, László a harctéren könnyebb sérülést szenvedett, a laibachi (Ljubljana) kórházba került, és onnan hamarosan Oroszvárra szállítják. Megnyugtatta, hogy Hazai Samu honvédelmi miniszter tájékoztatta a részletekről, így semmi oka az aggodalomra.

3 beírt oldal. Miniszterelnöki fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1916. VIII. 25.

Count István Tisza, Prime Minister. Autograph letter.

50 000,-

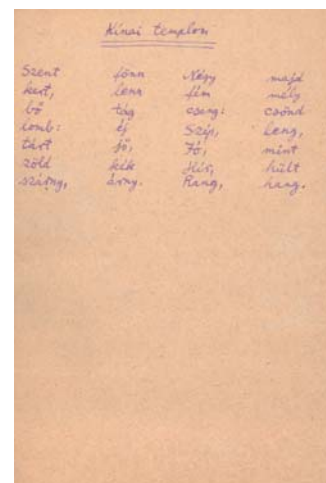
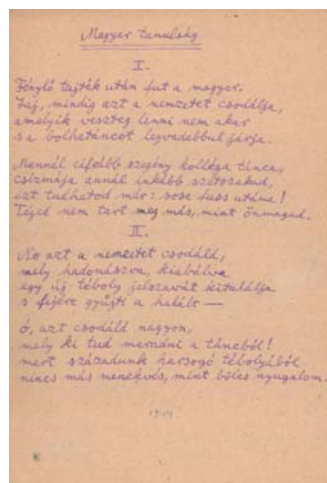
38. WEÖRES SÁNDOR (1913-1989) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ „A FOGAK TORNÁCA” CÍMŰ KÖTETÉNEK TELJES AUTOGRÁF KÉZIRATA.

A nyomdába kerülő tisztázat a kiadó 1947. III. 31-én kelt megrendelőlapjával. A szövegben beszúrással és módosításokkal. A kötet az 1947-es könyvnapra jelent meg 800 példányban. Egy verseskötet teljes kéziratának irodalmi jelentősége talán nem igényel külön méltatást, de azt mindenképpen külön ki kell emelnünk, hogy itt jelent meg először a költő egyik legnagyobb hatású verse, túlzás nélkül állíthatóan nemzedékek meghatározó gyermekkori élménye, a Tündér (amelyet legtöbbször Bóbitaként ismer).

59 beírt és 3 gépelt oldal.

Sándor Weöres, poet. Autograph poems.

500 000,-

39. (KOHÁRY ISTVÁN, GRÓF):

HóL egYszer, s'-hóL Maszor kI-faragot, s'-öszVe szeDet rongYabUL Le-Irt fVz-fa Versek* – DesCrIptI VersVs eX fragMentIs In otIo sCrIptIs*

(Nagyszombat, 1727.) ny.n. (12)p. A szöveg díszes, barokkos fametszetű keretben, könyvdíszekkel.

A szerző hadvezér, országbíró, a magyar nyelvű XVII. századi barokk udvari költészet utolsó képviselője. 1682-ben füleki várkapitányként esett Thököly fogságába, és a Munkácson töltött három éves rabság alatt vált költővé. Verseire – ahogy az ittenire

is – jellemzőek a nyelvi, formai mesterkedések, az anagrammák és kronosztikonok. Munkái név és nyomdahely nélkül jelentek meg az 1720-as években. Borda Lajos 10. ajánlójegyzékében szerepelt egy (részben pótol) példánya. Ő így ír róla: „Koháry kis példányszámban kiadott művei a legnagyobb irodalmi ritkaságok közé tartoznak. A Ranschburg cég 1944-ben kiadott 164. katalógusában [...] 1500 pengőért kínálta ugyanezt a művet. Összehasonlításképp ugyanebben a jegyzékben Katona Bánk bánjának első kiadása 250 pengőbe került.”

Kötés nélkül.

Unbound.

Borda: 4609.

80 000,-

40. LÁZÁR JÁNOS, GYALAKUTI:

Florinda. Az az: Spanyol [!] országnak ezen grof kis asszonyon a' Roderig királytól tett erőszak alkalmatosságával a' Maurusok által lett el-foglaltatásának rövid históriája. Magyar versekbe foglaltatva -- által.

Szebenben, 1766. Sárdi Sámuel ny. (4) + 164 + (16)p.

Első kiadás. A magyar késő barokk líra legnevesebb erdélyi képviselőjének hölgyek számára írt, néhol pikáns-sikamlós, verses szerelmi története. Francia eredeti alapján készült átdolgozás.

Korabeli papírkötésben. A levelek egy részén szúrágás nyomaival.

Contemporary hardpaper. Some leaves with wormholes.

30 000,-

41. MADÁCH IMRE:

Az ember tragédiája. Drámai költemény.

Pest, 1861 [1862.] Emich Gusztáv. (2) + 218p. A példányok jelentős részéből hiányzó errata a kötet végébe kötve.

A magyar drámairodalom talán legjelentősebb darabjának első kiadása. A szerző Szontágh Pál javaslatára küldte el a mű kéziratát Arany Jánosnak elbírálás végett, aki az első szín elolvasása után félretette azt. Később Jámbor Pál közbenjárására mégis végigolvasta, és felajánlotta segítségét Madáchnak, amit ő örömmel fogadott. A Kisfaludy Társaság 1861. október 31-i ülésén Arany maga mutatta be a művet, és részleteket olvasott fel a drámai költeményből (később a sajtó alá rendezést is magára

vállalta). A kötet – a Társaság támogatásával – 1861-es évszámmal, de 1862. január 16-án hagyta el a nyomdát. A példányszám ismeretlen. A „második, tetemesen javított” kiadás 1863-ban a Szász Károly által javasolt módosításokkal látott napvilágot.

Modern bőrkötésben. Körülvágtatlan példány.

Modern leather. Uncut copy.

Szűry: 2872.

150 000,-

Magyar nemesi felkelés

42. (HABSBURG) KÁROLY FŐHERCEG, A CSÁSZÁRI HADSE- REG FŐVEZÉRE ÁLTAL KIBOCSÁTOTT, NÉMET NYELVŰ, NYOM- TATOTT KIÁLTVÁNY.

Amnesztiát hirdet a katonaszökevényeknek, és ismerteti ennek feltételeit. A főherceg a Napóleon elleni háború egyik hőse, a nemesi felkelés főparancsnoka is volt.

1 nyomtatott oldal. Kelt: Bécs, 1803. IV. 16.

Mérete: 335 x 410 mm.

Proclamation by Archduke Charles of Habsburg.

20 000,-

43. HAZAFIUI SERKENTÉS A' FELKELŐ NEMES MAGYAR SEREGHEZ.

H.n., é.n. ny.n. 8p.

Az alkalmi vers szerzője ismeretlen.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

15 000,-

44. A' TANÍTÁSNAK REGULAMENTUMA A' MAGYAR FELKELŐ NEMESSÉG' GYALOG- SÁGÁNAK SZÁMÁRA A' FELSÉGES CSÁSZÁRI KIRÁLYI ÖRÖKÖS FŐ HERCZEGNEK ÉS NÁ- DOR ISPÁNYNAK KEGYELMES RENDELÉSÉBŰL.

Pesten, 1809. Hartleben Konrád Adolf. (2)+94+(3)p.

Kiadói papírborítóban. Szép példány.

Original paper.

30 000,-

45. (MEDNYÁNSZKY ALAJOS) MEDNYANSKY, A:

Malerische Reise auf dem Waagflusse in Ungern. Zweite vermehrte und verbesserte Ausgabe.

Pesth, 1844. Hartleben. X+241p.+1 kihajt. tábl.+16t. (kőnyomatok)

A szerző a történelmi Magyarország egyik legszebb vidékét, a Vág folyó völgyét járta be, Liptóújfártól a torkolatig. A táj leírása mellett a helységek történelmét, néprajzi és gazdasági viszonyait is bemutatja, a bécsi Fischer professzor illusztrációit felhasználva. A

mű először 1826-ban jelent meg, 12 aquatintával díszítve. A kiadó a nagy keresletre való tekintettel döntött a bővített újrakiadás mellett.

Kopottas gerincű, kiadói félvászon-kötésben.

Original half cloth. Spine slightly worn.

200 000,-

46. METEOR. IDŐSZAKI LAP. FELELŐTLEN SZERKESZTŐ: – AYE –.

28 levél. 104 – nagyrészt beragasztott, részben színes – rajzzal.

A Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola diákjainak kézzel írt, rajzolt és festett, humoros alkalmi kiadványa. A borítón levő dátum tanúsága szerint 1929 októberében készült. Az alkotók Rudnay Gyula és Glatz Oszkár tanítványai voltak. Közülük a jelentősebbek: Macskássy János, Borsos Miklós, Pituk József és Konecsni György. A beragasztott rajzok jelentős része Konecsni munkája. Ő a kor meghatározó reklámgrafikusa és plakáttervezője

volt. A 30-as évektől az európai reklámművészetben jelentkező új tendenciákat, a Bauhaus formavilágát talán neki sikerült legjobban ötvöznie a magyar grafikai hagyományokkal. Tehetsége már néhány itt szereplő rajzában is előtűnik, ezek kiemelkednek a diáklap amúgy színvonalas, bájos és szellemes képei közül.

Macskássy János által rajzolt, sérült papírborítóban. Több lapja foltos, szakadozott, kis hiányokkal.

Damaged paper case. Some leaves stained.

300 000,-

47. NAGY LÁSZLÓ, PERETSENYI:

Lantolag. Azon Alkalmatosságra, midőn... Almásy Páll úr... Arad Vármegye Főispán-eö Kegyelmessége. Ezen Tekintetes Nemes Arad vármegyében helyesztatett Iratos nevü... nagy Pusztába... 1806 Eszt. Béiktatódott.

Temesváron, (1806.) Jónas Lajos ny. (7)p.

A második versben a szerző megemlíti a híres ménesi mézbort, a szöveg alatti jegyzetben pedig röviden értekezik a borvidékről.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 3354.

30 000,-

Nagy magyarok emléke

48. DESSEWFY JÓZSEF GRÓF GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

H.n., 1843. ny.n. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1843. V. 3.

Dessewffy országgyűlési követ, az MTA egyik alapítója, Kazinczy barátja volt.

Obituary of Count József Dessewffy, politician.

12 000,-

49. GALÁNTAI HERCEG ESTERHÁZY PÁLNÉ, TRAUTMANNSDORF MÁRIA GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET APÓSA ÉS FÉRJE ADTAK KI.

Sopron, 1876. Romwalter Károly ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Kelt: 1876. IV. 1.

Obituary of Princess Mária Esterházy.

10 000,-

50. MEGHÍVÓ NÉHAI TUDÓS HORVÁT ISTVÁN EMLÉKÜNNEPÉRE.

H.n., é.n. ny.n.

A Magyar Nemzeti Múzeum igazgatósága által kiadott nyomtatvány a Széchényi Könyvtár volt igazgatójának emlékére rendezett ünnepségre. Feltehetően az első évfordulóra jelent meg, 1847-ben.

1 nyomtatott oldal.

Invitation to ceremony in remembrance of István Horvát, director of the National Library.

8 000,-

51. MAILÁTH GYÖRGY ORSZÁGBÍRÓ GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET CSALÁDJÁ ADOTT KI.

Bécs, 1861. L. K. Zamarski – K. Dittmarsch. 1 nyomtatott oldal. Fekete gyászkeretben.

Székhelyi Mailáth György országbíró az Akadémia egyik alapítója, 1848-ban a felsőház elnöke volt.

Obituary of György Mailáth, politician.

10 000,-

52. STÁHLY IGNÁC GYÁSZJELENTÉSE.

1 nyomtatott oldal. Kelt: H.n., 1849. IV. 28.

Stáhly Ignác országos főorvos volt. 1848-ban a Honvédelmi Bizottmány megbízta a katonai egészségügy irányításával.

Obituary of Ignác Stáhly, physician.

12 000,-

53. SZONTÁGH GUSZTÁV GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET TOLDY FERENC, AZ MTA TITKÁRA ADOTT KI.

Pest, 1858. Landerer és Heckenast. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Pest, 1858. VI. 7.

Szontágh filozófus, kritikus, az MTA tagja volt.

Obituary of Gusztáv Szontágh, philosopher.

10 000,-

54. A KÉPVISELŐHÁZ FŐRENDEKNEK SZÓLÓ MEGHÍVÓJA A SZÉKI GRÓF TELEKI LÁSZLÓ LELKI ÜDVÉÉRT TARTANDÓ HALOTTI IMÁRA, AMELYET A NEMZETI MÚZEUM CSARNOKÁBAN TARTANAK.

Pest, 1861. Landerer és Heckenast. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Teleki 1861-ben a magyar országgyűlésen a Határozati Párt vezetője volt. Miután nyilvánvalóvá vált előtte, hogy függetlenségi politikáját pártjának főbb vezetői nem támogatják, öngyilkos lett.

Obituary of Count László Teleki, politician.

15 000,-

55. MEGHÍVÓ A TELEKI LÁSZLÓ EMLÉKÉRE A PESTI EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN TARTANDÓ GYÁSZZISTENTISZTELETRE.

Pest, 1861. Landerer és Heckenast. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1861. V. 24.

Invitation to obsequies of Count László Teleki, politician.

20 000,-

56. NYÁR KEZDET, AVAGY A' BUDAI ÖRVENDETES KORONÁZÁS. SZENT-IVÁN-HAVÁNAK HATODIK NAPJÁN MIDŐN FERENTZ KIRÁLY Ő FELESÉGE KORONÁT FEIÉRE VÉVE, 'S FELESÉGE, VIRÁGOZVÁN VÉLEK HAZÁNK BÉKESSÉGE, KÉSVE IÖJJÖN AZ Ő ÉLETEKNEK VÉGE.

Pesten, (1792.) Trattner Mátyás ny. 20p.

Az I. Ferenc koronázására íródott alkalmi költemény szerzője ismeretlen.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

20 000,-

Oklevelek

57. (HABSBURG) I. FERDINÁND MAGYAR KIRÁLY (1527-1564) LATIN NYELVŰ BIRTOKADOMÁNYOZÓ OKLEVELE,

amelyben az elhunyt Lasztóczy (az oklevélben következetesen Lasztkóczynak írva) Boldizsár javait és birtokait Nagyváthy Antalnak adományozza. Lasztóczy Boldizsár 1525-ben Tokaj vár várnagya volt, 1527-ben pedig Zemplén megyei birtokokat kapott Szapolyai Jánostól. Nagy Iván szerint a család csupán 1707-ben halt ki. Nagyváthy Antal talán azonos azzal a személlyel, aki 1549-ben Gyöngyösre érkezik a

„törökkeli ügyek elintézésére”.

Papíroklevél, a viaszpecsét maradványaival. Kelt: Prága, 1528. VII. 2.

Ferdinand I., Emperor of the Holy Roman Empire and King of Hungary. Deed of gift in Latin, autograph signed. 1 page, with damaged seal.

300 000,-

58. ORMÁNY JÓZSA SÜMEGI VÁRKAPITÁNY LEVELE NÁDASDY TAMÁS NÁDORNAK.

Pergő Gáspár bepanaszolta a nádornál, hogy jobbágyait eltiltja a szőlőműveléstől és a vetéstől. Mentegetőzik, hogy a vád igaztalan, hiszen „Én ok nélkül és törvény nélkül semmit nem cselekedem”.

1 beírt oldal. A viaszpecsét maradványával. Kelt: Sümeg, 1558. VII. 3.

Sérült, a hajtogatások mentén szakadozott darab, kis szöveghiányokkal.

Józsa Ormány, reeve of the castle Sümeg. Autograph letter to Palatine Tamás Nádasdy.

80 000,-

59. (HABSBURG) I. RUDOLF MAGYAR KIRÁLY (1576-1608) SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ, CÍMERES NEMESI ADOMÁNYLEVELE.

Nagybányai Bozó Istvánt – valamint az ő révén fiait, Ferencet és Istvánt – érdemei elismeréseként nemesi rangra emeli. A címert a Magyar Családtörténeti Szemle 1943/2. számában Baán Kálmán ismerteti. A családról Nagy Iván egyetlen említést talált: „Szathmár vármegyében nagybányai Bozó István Misztótfalun 1613-ban egy nemes udvarhelyet kap.”

Pergamenoklevél. A zsinóron függő viaszpecsét maradványával. Kelt: Prága,

1603. II. 4.

Foltos, restaurált darab, a hajtogatás mentén szöveghiánnyal.

Rudolph I., King of Hungary. Document in Latin, signed. Ennobling the family Bozo. Restored.

300 000,-

60. RÁKÓCZY ZSIGMOND (1544-1608) ERDÉLYI FEJEDELEM MAGYAR NYELVŰ LEVELE TORDA VÁRMEGYÉHEZ.

Utasítja a címzettet, hogy Bogáti András Bánffy Margit ellen, a marosbogáti birtok ügyében benyújtott panaszát keressék elő és vizsgálják ki.

1 beírt oldal. Kelt: Vásárhely, 1607. III. 26.

Zsigmond Rákóczy, Prince of Transylvania. Letter in Hungarian.

60 000,-

61. BÖLÖNY GÁSPÁR ÉLÉSMESTER ÉS BIBARCFALVY JÁNOS ÍRNOK LATIN NYELVŰ JELENTÉSE RÁKÓCZI ZSIGMOND ERDÉLYI FEJEDELEMNEK.

Átírták a fejedelem szeptember 30-án kelt parancslevelét, amelyben Báthory Gábor kérésére elrendeli, hogy Kendi Ferenc önkényeskedése ellen lépjenek fel. Kendi elfoglalta néhai Bebek Judittól származó lánya, Zsófia vagyonát, amelyek Küküllővár mezővárosban, Alsóbogyonban, Vesztősön, Sövényfalván, Fajszótfalun, Tatárlakán, Krasznafalván (Küküllő vármegye) voltak. Fajszótfalut egyben a fejedelem eladományozta Angyalosi János ítélőmesternek és Horváth Jánosnak. A két kirendelt személy jelenti, hogy átadták a birtokot Angyalosinak és Horváthnak.

3 beírt oldal. Két papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Kolozsvár, 1607. X. 22.

Letter to Zsigmond Rákóczi, Prince of Transylvania. 3 pages in Latin.

60 000,-

62. THALY GERGELY KOMÁROMI SZOLGABÍRÓ LATIN NYELVŰ LEVELE BARÁTJÁNAK, STUBENVOLL JOACHIM VÁROSI JEGYZŐNEK.

A címzett Kristóf nevű fia betegsége („a homlokából jobb kezébe is átmenő pestishozó láz”) ügyében. Elküldi Komárom város orvosát, hogy vizsgálja meg a fiút.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Komárom, 1629. X. 7.

Gergely Thaly. Autograph letter in Latin.

60 000,-

63. (HABSBURG) II. FERDINÁND NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY (1619-1637) SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ CÍMERESLEVELE,

amelyben muzsaji Pizsanics Gergelyt (Gregorius Pyszanich de Musay) és családját nemesi rangra emeli. A család magyar nemességéről a szakirodalom nem tud. Előnevüket a Sopron vármegyei Muzsajról (ma Röjtökmuzsaj) kapták.

Pergamenoklevél, zsinóron függő viaszpecséttel. Az uralkodó mellett Ferenczffy Lőrinc királyi udvari titkár, valamint Sennyei István győri püspök, kancellár aláírása is szerepel a dokumentumon. Kelt: Sopron, 1635. II. 6.

A hajtogatások mentén kopásnyomokkal.

Ferdinand II., Emperor of the Holy Roman Empire and King of Hungary. Ennobling of the family Pizsanich. Document in Latin signed, 1 page on vellum with hanging seal. Slightly damaged copy.

250 000,-

64. RÉVAY FERENC, TURÓC VÁRMEGYEI FŐISPÁN (1622-1656) SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ LEVELE.

Meghívó „barátok és szomszédok” számára fia, István és gyarmati Balassa Zsigmond lánya, Eufrozina esküvőjére. A menyegzőre következő év január 4-én kerül sor Vágbesztercén. Ezt követően, január 7-8-án Révay selmecebányai udvarházában barátok és „más, jóindulatú szomszédok” társaságában tartják a lakodalmat.

2 levél, 2 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Selmecebánya, 1636. XI. 1.

Ferenc Révay. Letter in Latin. Autograph signed.

80 000,-

65. TARNÓCZY MAGDOLNA, TURIANSZKY KRISTÓF ÖZVEGYE LATIN NYELVŰ LEVELE.

Fia, Pál január 24-én sorra kerülő esküvőjéhez trombitásokat kér a levél címzettjétől, akiket – ha tud – január 23-ára küldjön Blazócra (Blazóc vagy Turócbalázsfalva, Turóc vármegye).

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Blazóc, 1638. I. 15.

Magdolna Tarnóczy. Autograph letter in Latin.

80 000,-

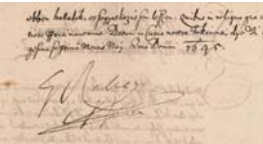
66. RADVÁNSZKY FERENC (1600-1645) ZÓLYOM VÁRMEGYE ALISPÁNJA SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ LEVELE.

Első felesége, Poltári Soós Margit halála után feleségül vette néhány nemeskürti Bakó Ferenc és Kalas Dorottya leányát, Fruzsínát. Az ő árvasági ügyében ír egy Radványban lévő ház és telek miatt.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Zólyomradvány, 1641. X. 25.

Ferenc Radvánszky. Letter in Latin, signed.

80 000,-

67. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ.

Sürgeti a címzettet, hogy haladéktalanul indítsák el táborába a vármegyei csapatokat, mert késlekedés nélkül el akarja indítani hadait. Megjegyzi: „Mint penigh az Erdelyi Vármegyékbeli, és Székelység [...] s egyéb rendbéli hadaink is az Kegyelmetek Vármegyéjén által jöven, már mai napon mellénk is érkeznek Rakoczi Sigmund fíjunkal”, ezért a megye „felülését továbbra ne halogassa”.

Az erdélyi seregek felvidéki hadjárata után Nagyszombatban kezdődő béketárgyalások 1645 márciusának végén megszakadtak. Áprilisban Rákóczy Zsigmond és Kemény János vezetésével – Tokaj érintésével – indult el egy sereg Morvaország felé az arra nyomuló svédek megsegítésére. A folytatódó tárgyalások eredményeként július 27-én a holicai táborban megszületett a béke-megállapodás. Ennek értelmében Szatmár és Tokaj vára is a Rákóczy család kezén maradhatott.

2 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Tokaj, 1645. V. 27.

György Rákóczy I., Prince of Transylvania. Manuscript letter in Hungarian, signed. 2 pages.

150 000,-

68. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ.

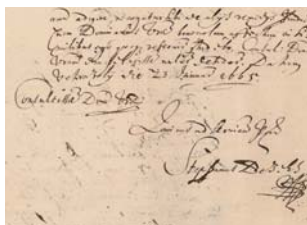
A fejedelem tudatja a vármegyével, hogy követeiket tájékoztatta a pozsonyi országgyűlésen történekről. A velük küldött iratok elolvasása után azok szellemében cselekedjenek.

III. Ferdinánd augusztus 24-re hívta össze a magyar országgyűlést. Itt iktatták törvénybe az uralkodó és a fejedelem által előző évben kötött linzi béke pontjait.

1 beírt oldal. A papírfelzetes viaszpecsét maradványaival. Kelt: Várad, 1646. XII. 23.

György Rákóczy I., Prince of Transylvania. Manuscript letter in Hungarian, signed. 1 page.

150 000,-

69. BEZEGH ISTVÁN KÉSŐBBI NÓGRÁDI ALISPÁN SAJÁTKEZŰ, LATIN NYELVŰ LEVELE.

Két körmöcbányai lakos ügyében ír a bírónak, akiknek tartozása van zólyomi lakosokkal szemben. Arra kéri a címzettet, hogy rendelje maga elé az adósokat, és vizsgálja ki az ügyet.

2 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Zólyom, 1665. I. 23.

István Bezegh. Letter in Latin, signed.

80 000,-

70. LESSENYEY NAGY MIHÁLY SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ LEVELE.

Rosnauer János bepanaszolta a címzett várost – ahol háza van –, hogy nem vették tekintetbe nemes mivoltát. Utasítja őket, hogy orvosolják a sértett panaszát.

Lesseney Nagy Mihály testvére, Ferenc ítélőmester, nádori jegyző volt. Az ő tisztségére vonatkozó adatot nem találtunk. Később, 1675-ben Szelepcsényi érsek követeként járt Apafi fejedelemnél, 1683-ban Thököly Lengyelországba küldte, majd Zrínyi Ilona mellett bukkant fel a munkácsi vár védőjeként.

2 levél, 1 beírt oldal. papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Lelóc (Nyitra vm.), 1666. VII. 11.

Mihály Lesseney Nagy. Letter in Latin, signed.

80 000,-

71. GYARMATI ÉS KÉKKŐI GRÓF BALASSA BÁLINT (1626-1684) SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE.

Kéri a címzettet, hogy szolgálja, Lorberer János leveleit adja vissza, ellenkező esetben a királyhoz fordul.

Balassa Bálint, Hont vármegye főispánja 1664-ben kapott grófi rangot. 1665-től kékkői, 1667-től korponai főkapitány. Szerelmi költeményei a magyar barokk költészet egyik jelentős alakjává emelik.

1 beírt oldal. Kelt: Kékkő, 1673. XI. 30.

Count Bálint Balassa. Letter in Latin. Autograph signed.

150 000,-

**72. APAFI MIHÁLY (1632-1690) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰ-
LEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.**

Nalánczi István tanácsosnak és feleségének, Tornya Borbálának és mindkét nembeli utódaiknak 750 forintért zálogba adja a Torda megyei Görgényszentimre uradalmához tartozó birtokokat azok minden hasznával és tartozékával.

Nalánczi István Apafi Mihály bizalmi embere, a kor politikai életének egyik legbefolyásosabb tagja volt. 1663-90 között főudvarmester, 1674-ben rendkívüli portai követ, 1678-tól Hunyad és Zaránd megyei főispán és dévai kapitány.

6 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. A fejedelemé mellett Lugosi Ferenc titkár aláírásával. Kelt: Gyulafehérvár, 1682. X. 31.

Mihály Apafi, Prince of Transylvania. Document in Latin, signed. 6 pages on paper.

150 000,-

**73. THÖKÖLY IMRE (1657-1705) FELSOR-MAGYARORSZÁG FEJE-
DELME SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR
VÁRMEGYÉHEZ.**

Tudatja a címzettel, hogy megbízottjaként odaküldi Semsey Pált. Semsey Thököly bizalmasa, ónodi főkapitány volt. Nevezetes haditette volt a kassai citadella a levél keltének évében történt elfoglalása.

1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Munkács, 1682. XII. 11.

Imre Thököly. Prince of Upper Hungary. Letter in Hungarian, signed.

300 000,-

**74. APAFI MIHÁLY (1632-1690) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰ-
LEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.**

A fejedelem Nalánczi István tanácsos gyermekei, András, Lajos, György és János részére 750 forintért elzálogosítja Görgényszentimrén lévő, az adománylevélben tételesen felsorolt jobbágytelkeit és házait. Egyúttal a felsorolt házakat és telkeket mentesíti mindenféle adófizetés alól is.

7 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Fogaras, 1688. IV. 30.

Az utolsó levél enyhén sérült, apró szöveghiányokkal.

Mihály Apafi, Prince of Transylvania. Document in Latin, signed. 7 pages on paper.

150 000,-

75. MADOCÁSNYI PÁL LIPTÓI NEMES LATIN NYELVŰ LEVELE.

Kéri a címzettet, hogy a liptóújvári Rákóczi-ház visszaadása ügyében jöjjenek el a város küldöttei Tótrónára vagy Stubnyafürdőre.

1 beírt oldal. Enyhén sérült viaszpecséttel. Kelt: Liptóújvár, 1699. VI. 11.

Pál Madocsányi. Letter in Latin, signed.

80 000,-

**76. II. RÁKÓCZI FERENC (1676-1735) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁT-
KEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATTH-
MÁRY JÁNOSNAK, GÖMÖR, HEVES ÉS KÜLSŐ-SZOLNOK VÁRMEGYE
FISKÁLIS PREFEKTUSÁNAK.**

Telekessy Pál számára asszignáltatja Pázmánd és Vezekény fiskális birtokait.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Eger, 1705. III. 11.

Ferenc Rákóczi II., Prince. Letter in Hungarian, autograph signed.

400 000,-

77. PÁLFFY JÁNOS GRÓF (1663-1751) KÉSŐBBI NÁDOR SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE ERDŐDY GYÖRGY ORSZÁGBÍRÓ SZÁMÁRA,

amelyben megköszöni a címzett múlt havi üdvözlését, és szabadkozik, hogy ő mindig válaszolt leveleire. Pálffy örömmel számol be arról, hogy „bé mene mégent a Banyakra Feldmarschal Uram”. Levelét azzal zárja, hogy holnap indul Árva és Liptó vármegyét „probalni”. A Siegbert Heister császári tábornagy vezette császári csapatok október közepén foglalták el a Garam-menti bányavárosokat. Papír, viaszpecséttel. Kelt: Bajmócz, 1708. X. 27.

Count János Pálffy, General. Letter in Hungarian, signed.

300 000,-

78. HADIK ANDRÁS GRÓF (1710-1790) ALTÁBORNAGY, AZ UDVARI HADITANÁCS ELNÖKE ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ LEVÉL A CSEHORSZÁGI FŐHADPARANCSNOKSÁGNAK CÍMEZVE.

Mivel ismételten súlyos vádak fogalmazódtak meg Schlutizky hadbíró hadnagy ellen, ezért ismételten megküldik az újabb bírósági szabályzatot.

1 beírt oldal. Kelt: Bécs, 1782. VIII. 26.

András Hadik, Lieutenant General. Letter in German, signed. 1 page.

100 000,-

Orvostörténet

79. FLÓR FERENCZ, DR.:

A' tetszholtak' felélesztésökröl szóló tanítás

Pesten, 1835. Beímel J. XVI+205+(2)p.

A szerző a pesti egyetemen tanított. 1848-1849-ben a hadügyminisztérium egészségügyi osztályának főnöke volt, nevéhez fűződik a magyar honvédség egészségügyi szervezetének kiépítése.

Kiadói papírkötésben. A gerinc felső sarkán apró sérüléssel. A címlapon bélyegzőkkel.

Original hardpaper. Spine slightly damaged.

Györy: 38. old.; Borda: 5856.

40 000,-

80. WOLSTEIN, AMADEUS (JOHANN) JÁNOS:

A' marha-dögröl való jegyzések. Az-az: Oktatás, Miképpen kellessék a' Dögnyalvályakat meg-ismérni, s el-távoztatni, a' meg-szökött Marhákat orvosolni; 's minémű itélettel lehetünk a' Barom-állatok meg-ölettetésérül a' Dögleletességnek idein. Mellyet -... Német nyelven irt, most pedig... ki-botsátott Tolnay Sándor...

Bécsben, 1784. Kurtzbek József bötüivel. (32)+212+(1)p.+2 kihajt. mell.

Első magyar kiadás, két év múlva újra napvilágot látott. A fordító, Tolnay Sándor a magyar állatorvoslás úttörője, első egyetemi professzora volt. A szerző, Wolstein bécsi tanár kapott megbízást a pesti orvosi karon egy állatgyógyászati tanszék felállítására. Ő javasolta a Helytartótanácsnak tanszékvezetőül Tolnayt.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Györy: 194. old.

60 000,-

Ősnyomtatványok

81. (AENEAS) ENEAS SILVIUS (PICCOLOMINI):

Epistolae familiares

(Nuremberge, 1486. A. Koberger.) 246 lev. Példányunkból az első (üres) levél hiányzik. Rubrikált példány, díszesen festett iniciálékkal. Helyenként korabeli marginális bejegyzésekkel.

A II. Pius néven 1458-ban pápai trónra emelt, humanistaként számon tartott szerző több szempontból is fontos és érdekes műve. A „családi levelek” gyűjteménye elsősorban nem a családtagokkal történt levélváltások, hanem a kor nagyjaival, tudósokkal és államférfiakkal folytatott levelezés miatt

kiemelkedő: először mint babérkoszorús poéta, később mint pápa váltott leveleket többek között V. László magyar királlyal, III. Frigyesselel és a cseh Vencellele. A levelek tartalma változatos, az intim témák mellett az aktuális politika kérdéseit, az egyház szerepét, a törökök elleni háborút tárgyalják. Terjedelmesen taglalja a török elleni harc elméleti és stratégiai kérdéseit, ennek kapcsán ismételt hangsúlyozza a magyarok szerepét: ha ez a bátor és kemény nemzet elbukik, a török előrenyomulást semmi sem akadályozhatja meg. A levelek tartalma, stílusa és a témák sokfélesége teszi Aeneas Silvius művét a reneszánsz kor legizgalmasabb forrásává és a levél műfajának mintaképévé.

Korabeli, zöld pergamenkötésben. A c8 levél felső sarka, valamint a k2 levél alsó sarka levágva, de a szöveget csak az első érinti nagyon kis mértékben. Az o6-os levélen alul szakadás (javítva), az s2 levélen apró szakadással. Az utolsó levél aláragasztással megerősítve. Néhány levél enyhén foltos.

Contemporary vellum with handpainted initials. Some leaves restored, minor loss of text on leaf c8. The first (blank) leaf missing.

Apponyi: 0; CIH 2744.; HC* 154.; GW M33695.; ISTC No.: ip00719000.

1 200 000,-

82. PIUS SECUNDUS (AENEAS SILVIUS PICCOLOMINI):

Epistola ad Mahumetem Turcorum imperatorem

(Köln, 1469-1472k. Ulrich Zel.) (105)p.

II. Pius török tárgyú levelezésének legérdekesebb darabja II. Mohamed török szultánhoz írott levele.

Ebben felszólította a szultánt, hogy hagyja el a mohamedán hitet, és legyen kereszténnyé, cserében elismerné őt bizánci császárnak. Írásában hosszú fejtegetésekkel igyekezett bizonyítani Krisztus és a krisztusi élet igaz, valamint a mohamedai gondolat és a próféta életének hamis voltát. Érvelése jónéhány pontjában felhasználta Nicolaus Cusanus „A Korán megrostálása” című művét. Véleménye szerint Mohamed természete hazug és buja volt, törvénye központjában a gyönyör áll, amelyet az ókori hedonistákkal szemben a túlvilági életre is kiterjesztett. Mohamed híjával volt a bölcsességnek és a toleranciának is, ezért adta törvénybe tanainak fegyveres terjesztését. Vallása – a kereszténységgel ellentétben – nélkülözi a rációt. A Korán hamis voltát

bizonyítja, hogy a mohamedai törvény terjedésével a meghódított területeken a tudomány hanyatlani kezdett. A keresztény tanítás igaz voltát bizonyítják a török felett aratott győzelmek, a török sikerek viszont csupán a kisázsiai népek felkészületlenségének tulajdoníthatók.

XIX. századi félbőr-kötésben, márványozott papírral borított táblákkal, a gerincen a korábbi kötés felhasználásával. Tudomásunk szerint ez a legrégebben kiadott könyv az elmúlt mintegy fél évszázad árveréseinek történetében.

19th century half leather with marbled endpapers.

CIH 2736.; Apponyi: 1565.; HC* 172.; GW M 33650., ISTC No.: ip00697000.

2 400 000,-

83. CAVICEUS, JACOBUS:

Urbium dicta ad Maximilianu(m) Federici Tertii coesaris filiu(m) romanor(um) Regem triumphantissimu(m) p(er) -- parmen.

(Véence, 1491. márc. 16. után. Baptista de Tortis.) (10)p.

Magyar vonatkozású ösnyomtatvány. A Mátyás király halála utáni trónöröklési harcok egyik állomásaként, 1490. november 19-én Miksa, későbbi német-római császár elfoglalta II. Ulászlótól Székesfehérvárt. A szöveg szerint ezt követően hat matróna járult elé, akik trónját körülveve hat jeles város: Babilon, Trója, Bizánc, Athén, Karthágó és Jeruzsálem nevében könyörgést intéztek hozzá. A fiktív beszédekben a városok hódoltak az uralkodónak, és védelmét kérték. Jacopo Caviceo (1443-1511) itáliai humanista író Bolognában tanult, zabolátlan természete miatt többször börtönbe is került. 1492-től Rimini, Ferrara, Firenze és Siena általános püspöki helynöke lett.

Hírnevét a „A vándor könyve” (1508) című, a XVI. században komoly népszerűségnek örvendő allegorikus regénye alapozta meg.

Modern papírborítóban.

Modern paper.

Apponyi: 1551.; CIH 955.; HC* 4805.; GW 6433.; ISTC No.: ic00355000.

800 000,-

84. PETRUS DE PALUDE:

Sermones thezauri novi de sanctis

Nuremberge, 1496. p(er) Anthoniu(m) Koberger. (388)p. A kötet jó része rubrikálva, korabeli kézírásos bejegyzésekkel.

Hozzákötvé:

Petrus de Palude:

Sermones quadragesimales Thesauri novi

Nure(m)berge, 1496. p(er) Anthoniu(m) Koberger. (204)p.

A szerző (1270-1342) francia domonkosrendi szerzetes, skolasztikus teológus volt. Mint kinevezett jeruzsálemi patriarcha a Szentföld felszabadítását szorgalmazta. Korának híres szónoka volt. A kötet a szentekről szóló, valamint a nagyböjti időszakra szánt beszédeinek gyűjteményét tartalmazza.

A két kiadványt a kor talán legjelentősebb nyomdása, könyvkiadója és könyvkereskedője Anton Koberger készítette, aki – ekkor még egyedülálló módon – manufaktúrájában a könyvelőállítás teljes folyamatát egyesítette. Saját kiadói tevékenységet folytatott, kereskedői hálózata Antwerpentől Budáig kiterjedt. Hazai közgyűjteményben egyik nyomtatványból sem őriznek példányt. Későbbi, enyhén kopott félbőr-kötésben. Néhány lap enyhén foltos. Az első mű T8 levelének alján szöveget nem érintő hiánnyal, a második mű Dd2, Nn1,6 levelének alján szakadással, az utóbbin apró szöveghiánnyal.

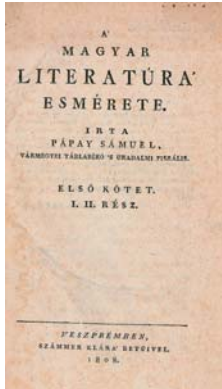
Two works in 17th century half leather. Some leaves slightly stained. Four leaves slightly damaged, minor loss of text on leaf Nn6.

CIH 0; GW M41805., M41827.; C 5429., C 5437.; ISTC No.: ip00517000., ip00507000.

Poss.: „Loci Capucinatorum Morrae '740”.

400 000,-

85. PÁPAY SÁMUEL:

A' magyar litteratúra' esmérete. Első kötet. I-II. rész [egybekötve]. Veszprémben, 1808. Számmér Klára ny. XX+484+(2)p. (Magyar minerva. Negyedik kötet.)

Az első magyar nyelvű rendszeres irodalomtörténeti munka. Szerzője a dunántúli ortológusok egyik vezéralakja, Kazinczy ellenfele és levelezőpartnere. Kisfaludy Sándor baráti köréhez tartozott.

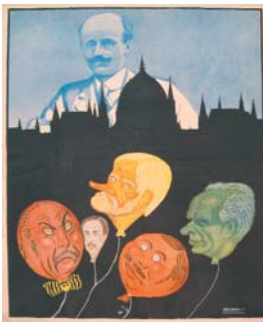
Későbbi félvászon-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Later half cloth. Original paper bound inside.

Szűry: 3538.

40 000,-

Plakátművészet

86. BETHLEN ISTVÁN MINISZTERELNÖKÖT ÁBRÁZOLÓ POLITIKAI PLAKÁT.

Feltehetően az 1926-os választásokra készülhetett. A könyomatú lapot Bethlen alakja uralja a háttérből, előtte az Országház fekete sziluettje, alul őt – általunk ismeretlen politikusok arcát formázó – léggömb száll fölfelé. A budapesti Herbst műhelyben készült, amely 1923-tól a Stádium kiadó tulajdonában volt. A kiadó ekkor a Gömbös Gyula által alapított Magyar Nemzeti Függetlenségi (Fajvédő) Párt érdekköréhez tartozott.

Mérete: 620 x 470 mm.

Propaganda poster.

80 000,-

87. DIANA SÓSBORSZESZ, TEREMTŐ ERŐ. 22 KRAJCZÁROS ÜVEGKÉBEN MINDENÜTT KAPHATÓ. FŐRAKTÁR: DIANA GYÓGYTÁR. KÁROLY KÖRÚT 5. BUDAPESTEN.

Színes reklámpлакát az 1900-as évek elejéről. A szecessziós stílusú lap művésze ismeretlen. A Diana sósborszeszt 1907-ben kezdte el gyártani Erényi Béla gyógyszerész. 1910-től a Diana Kereskedelmi Rt. vette át a terméket, tehát

darabunk e két dátum között készülhetett.

Mérete: 465 x 630 mm.

Commercial poster.

50 000,-

88. ÉLJEN HEINRICH FERENC, A NEMZETI KÖZÉPPÁRT XVII. VÁLASZTÓKERÜLETÉNEK KÉPVISELŐJELÖLTJE

Tuszkay Márton szuggesztív, erőteljes színvilágú választási plakátjának közép-pontjában a hatalmas koronás címer áll, előtte oroszlánnal. Balra eke és búzakalászkok, jobbra egy munkás alakja, kezében kalapács és egy vas, amit az üllőn tart. Alatta a narancssárga és kék szöveg fekete háttérben. A könyomat a Seidner plakát- és címkegyárban készült. A Heinrich Ferenc és Lukács László által alapított párt az 1920-as választásokon indult, de mintegy másfél százalékos eredményt ért csak el, rövidesen fel is oszlott.

Mérete: 1240 x 940 mm.

Propaganda poster by Márton Tuszkay.

120 000,-

89. KERESZTÉNY (KERESZTYÉN) NEMZETI EGYESÜLÉS PÁRTJA. ÉLJEN SZABÓ JÓZSEF XXII. VÁLASZTÓKERÜLET KÉPVISELŐJELÖLTJE.

Az 1920-as országgyűlési választásokra készült politikai plakát. A kép középpontjában két angyal alakja, lábuknál a darabokra tört magyar címer, felettük a dicsfényben ragyogó Szent Korona alakja. A háttér kék-narancssárga, a betűk fehérek és feketék. A könyvomat a budapesti Grund Vilmos Utódai műhelyben készült. A jobb alsó sarokban „Varga” szignóval.

Mérete: 980 x 660 mm.

Restaurált darab.

Propaganda poster by Varga.

80 000,-

90. VIRRASZTUNK!

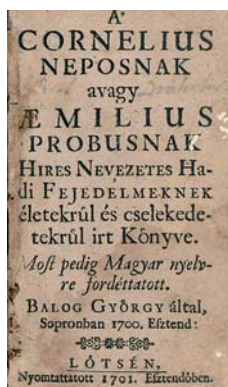
A Pesti Napló által kiadott, irredenta lapot Jeges Ernő tervezte. Fekete háttérben alul kék és zöld szöveg, fent a darabokra szakadó történelmi Magyarország, közepén egy házzal, amelyből fénycsóvák világítanak négy irányban. A könyvomat a budapesti Radó műhelyben készült.

Mérete: 890 x 615 mm.

Propaganda poster by Ernő Jeges.

80 000,-

Régi Magyar Könyvtár

91. BALOG GYÖRGY:

A Cornelius Neposnak avagy Aemilius Probusnak Hires Nevezetes Hadi Fejedelmeknek életkről és cselekedetkről irt Könyve. Most pedig Magyar nyelvre fordítottatott -- által, Sopronban 1700. Esztend.

Lótsén, 1701. (Brewer.) (8)+268 [recte 278]p.

Az ókori szerző Európa-szerte népszerű, és sokat olvasott munkájának első magyar fordítása. A jeles férfiak morális és államelméleti tanulságokkal egyaránt szolgáló életrajzát szívesen használták az iskolákban már a kisebb diákok erkölcsi és latin nyelvi oktatásában is. Balog 1682-től volt Sopronban tanár, munkáját tanítványai számára készítette, ezért az eredeti szöveget szóról szóra, a latin szerkezeteket pontosan követve, így akár magyartalanul is fordította. Műve egészen a XIX. század elejéig népszerű maradt, számos kiadása látott napvilágot. Czvittinger Dávid és Bod Péter is a magyar fordításirodalom példamutató darabjának, igen

hasznos olvasmánynak tartotta.

Érdekessége, hogy Balog szinte változtatás nélkül vette át Háportoni Forró Pál híres Curtius Rufus fordítása elé illesztett előszavát (vö. árverésünk következő tételével).

Korabeli félbőr-kötésben. Szúrágás nyomokkal, az utolsó levélen a szöveget is érintő apró, javított hiánnyal. Néhány lap enyhén foltos.

Contemporary half leather. Some leaves sightly stained with wormholes. The last leaf damaged with minor loss of text. RMK I 1633.

300 000,-

92. HAPORTHONI FORRO PAL:

Quintus Curtiusnak Az Nagy Sandornak macedonok kiralyanak viseltetet dolgairol irattatott historiaia mely most Deakbol Magyar nyelvre -- által fordítatott...

Debrecenben, 1619. Lipsiai (Rheda) Pál örökösi által. (40) + 748p. Példányunkban öt (103-106 p. + az utolsó számozatlan) levél merített papírra nyomtatott, négy (737-740 p.) pedig korabeli kéziratos másolattal pótolva.

A népszerű és fontos történet fordítása a magyar udvari kultúra megteremtésén fáradozó Bethlen Gábor parancsára és biztatására jött létre. A gondos filológiai munkával készült szöveget megjelenésétől máig az irodalomtörténet a magyar nyelvű humanista próza legkitűnőbb példájának tartja. Az irodalmi szempontokon kívül jelentőségét az adja, hogy benne Nagy Sándor alakja mint aktualizált példa, sugalmazott párhuzam jelenik meg. A fordítónak a

margójegyzetekben önállóan megfogalmazott erkölcsi elvei révén a hazai fejedelemsükrök fontos darabjává vált. A szerzőt két évvel később a fejedelem udvari történetírójának nevezte ki.

A nyomdász már dolgozott a könyv nyomtatásán, amikor 1619 nyarán, a kassai tűzvészben életét vesztette, a munkát idegen anyanyelvű legényei fejezték be.

Korabeli, javított bőrkötésben. Néhány lapon apró szakadással, az utolsó levelek széle megbarnult.

Restored contemporary leather. Some leaves stained. Nine leaves replaced.

RMNy 1174.

300 000,-

93. (HEVENESI GÁBOR):

Ungaricae sanctitatis indicia. Sive Brevis quinquaginta Sanctorum & Beatorum memoria Iconibus expressa... A Divi Stephani Primi Regis tempore, in Hungaria viventes in Divorum censum venerunt.

Tyrnaviae, 1692. Typis Academicis excusa. per Joh: Adam: Friedl. (12) + + 150 + (28)p. Lapszámozáson belül 50 egészoldalas rézmetszettel.

Első kiadás. A magyar szentek és boldogok életrajzainak első reprezentatív igényű gyűjteménye. A szerző jezsuita szerzetes, munkásságát a hazai latin nyelvű barokk kegyességi irodalom betetőzéseként emlegetik. E könyve másodszor 1737-ben látott napvilágot. Példányunk azon igen ritka darabok közé tartozik, amelyek a Szent Istvánt ábrázoló metszet első változatát tartalmazzák. Knapp Éva csak a második kiadás számára kis mértékben átalakított ábrázolást ismerte, mivel az általa megvizsgált példányok mindegyikébe ez utóbbit kötötték be.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

RMK II 1718.; vö. Borda-Knapp: Szent István 71.

200 000,-

94. HOMOROD SZ(ENT) PALI N(ÉMETH) FERENCZ:

Verböczi István Törvény Könyvének Compendiuma. Melly közönséges Magyar-Versekre formáltatván iratott, és kiadatott -- által

Kolosvaratt, 1701. Lengyel András özvegyénél. (10) + 108 + (26)p.

A szerző, akit Szinnyey tévesen Nagy Ferencként említ, királybíró volt Erdélyben. Ez munkájának második kiadása (az első 1699-ben jelent meg). A verses előszó Felvinczi György költő, színműíró műve.

XX. század eleji félbőr-kötésben. Több levele javítva, egy (63-64p.) alsó sarka pótolva. A lapok nagy része enyhén foltos.

20th century half leather. Some leaves restored, some stained.

RMK I 1625.

100 000,-

95. JANUS PANNONIUS:

-- Quinqueecclesiensis episcopi, antiquis vatibus comparandi, Ad Guarinum Veronensem Panegyricus. Eiusdem Elegiarum liber. Et Epigrammatum Sylvula. Item Lazari Bonanici Carmina nonnulla.

Venetiis, 1553. Apud Gualterum Scottum. 286+(1)p. A címlapon nagyméretű metszetvignetta.

Hozzákötvé:

Moller(us), Bernard(us):

Rhenus et eius descriptio elegans a primis fontibus usque ad Oceanum Germanicum...

Coloniae, 1570. Apud Ioannem Birckmannum. (23)+320p.

Hozzákötvé:

Scheffer(us), Sebastian(us):

Poemata -- Aldenbergensis

Francofurti ad Moenum, 1572. (per Nicolaum Bassee.) (12)+223 lev.

Hozzákötvé:

Scheffer(us), Sebastian(us):

Processus iuris brevissimis versibus redditus a --

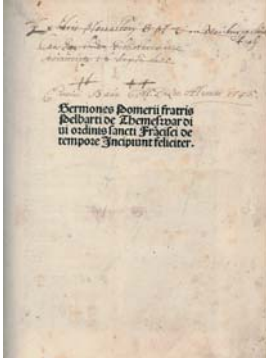
Francofurti ad Moenum, 1572. per Nicolaum Bassee. 15 lev.

Janus Pannonius művei közül Magyarországon a XVI. században mindössze az Elégiák I. könyvének 8. elégiája (1565-ben Kolozsvárott, Heltai Bonfini kiadásában) és az Eranemos jelent meg nyomtatásban (Debrecen, 1594, a bécsihez képest javított szöveggel), így a szöveghagyományban a külföldön megjelent korai kiadások fontos szerepet töltenek be. Önálló kötetben először a Guarino-panegyricus látott napvilágot az egyik elégiával együtt 1512-ben Bécsben, majd e két mű mellett két epigramma is 1513-ban Bolognában. 1514-ben tíz elégiája jelent meg Bécsben, 1518-ból két kiadás is ismert, az egyik Krakkóban, a másik Bázelen Frobeniusnál. 1522-1523-ban Adrianus Volphardus három Janus-kötetet is kiadott Bolognában. A korai kiadások sorában igen nagy jelentőségű ez a Hilarius Cantiuncula gondozásában megjelent velencei kis zsebkiadás, amely a korábbiakból többet egyesít, így ez tekinthető az addigi legteljesebb gyűjteményes Janus-kötetnek. Az alig 18 éves költő, kalandos életű humanista, Cantiuncula a források szerint diák korától magával hordta szeretve tisztelt példaképe, Janus költeményeinek, 1518-as bázeli, Beatus Rhenanus-féle edícióját. Ennek tartalmát bővítette ki Adrianus Volphardus bolognai kiadásainak szövegeivel, módosítva azonban a humanista verseskötetek szerkesztési szabályai szerint a versek sorrendjét. A kötet nyomtatása már befejeződött, amikor felhívták figyelmét Janus leghosszabb költeményére, a Marcellus-panegyricus-ra, valamint egy Homéros-fordítására, a „Diomedes és Glaucus”-ra. Ezeket könyve végére illesztette. A korabeli szokásoktól eltérően tehát csak nyomtatott forrásokra támaszkodott. Ugyanez a kiadás két évvel később Bázelen is megjelent Oporinusnál, a versek sorrendjének kisebb megcserélésével. Ezt Zsámboky olyan jónak találta, hogy gyűjteményes kiadásában csaknem változtatás nélkül közölte.

Korabeli pergamenkötésben, I S Z M 1594 monogrammal.

Early collected Janus edition, based on the editions by Beatus Rhenanus and Adrianus Volphardus. Contemporary vellum.

RMK III 418.; Apponyi: 333.; CNCE 32721.; VD16 M 6023., S 2454., S 2455.; BNH Cat J 37., 0, S 219., 0 450 000,-

96. PELBARTUS DE TEMESVÁR:

Sermones Pomerii fratris -- ... de tempore
Hagenau, 1501. Henricus Gran. (263)lev. Korabeli lapszéli jegyzetekkel.
Példányukból hiányzik 15 levél (D4-7, E5-8, G4-8, I6, K1).

Temesvári Pelbárt a középkori Magyarország legjelentősebb író-prédikátora, általa foglalta el végérvényesen a helyét a magyar prédikációs irodalom az európai keresztény köztudatban, ő maga pedig határainkon túl is a kor és a műfaj klasszikusává nőtt. A ferences rend obszerváns irányzatához tartozott. A Stellarium sikere után látott hozzá az egyházi év ünnepeire szánt prédikációs gyűjteményének megírásához. A Pomerium, vagyis Gyümölcsös-kert címet adta neki, mert „miképpen a gyümölcsösben különböző nemű termőfák, gyümölcsök és virágok vannak, úgy ebben... is sokféle prédikációk”.

Anyagát – a római misekönyv szerkezetét némileg módosítva – három részre osztotta. A Sermones de sanctis a szentekről szóló, a „de tempore” a vásár- és ünnepnapokra írt, a „quadragesimales” a nagybőjti időszakra szánt beszédeket tartalmazza. Irodalmi igénytel megírt szövegeihez a népszerű legenda- és példagyűjtemények, valamint az egyházatyák írásai mellett felhasználta a görög és latin klasszikusok, az ókori héber és arab írók műveit, beleszőve a magyar szentek legendáit, továbbá a magyar népmese és mondavilág elemeit.

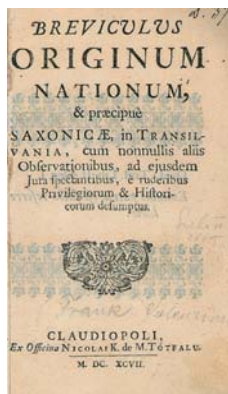
Javított gótikus bőrkötésben, szúrágás nyomaival. Mindkét táblát és a gerincet vakvonalak tagolják. Az előtáblán felül „S. pomerij dei” felirat, körben rozetta díszítés, a középső mezőben gránátalmavirággal kitöltött ruta-inda díszítés látható. A rozettákkal ékesített hátsó tábla középső mezejét andráskeresztet formázó vakvonalak osztják további négy részre. A gerincet öt borda tagolja, minden mezőbe két-két rózsa került. Az elő- és a háttáblát réz sarok- és köldökveret, valamint csatok egészítik ki. Több levélen szöveget is érintő hiánnyal.

Restored leather in Gothic style. 15 leaves missing, some leaves damaged with minor loss of text.
RMK III 95.; Borda-Borsa 27B.; VD 16 P 1180.; BNH Cat P 232.

500 000,-

Régi Magyar Könyvtár – Misztótfalusi-nyomtatványok

97. (FRANCK, VALENTINUS):

Breviculus originum nationum, & praecipue Saxonicae, in Transilvania, cum nonnullis aliis Observationibus, ad ejusdem Jura spectantibus, e ruderibus Privilegiorum & Historicorum desumptus

Claudiopoli, 1697. Ex Officina Nicolai K. de M. Tótfalu. (4)+43 [recte 44]p.

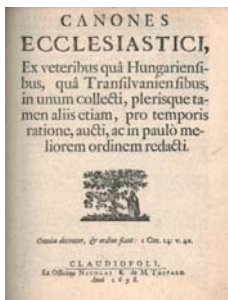
Franck Valentin erdélyi szász jogi író. Szülővárosában, Szebenben viselt különböző tisztségeket. Legnagyobb hatású munkájában az erdélyi szászság eredetéről kialakult vitához kívánt hozzászólni. A szászok számára hasznosabbnak tartaná, ha a hamis eredetmítoszok helyett a II. András kiváltságlevelében, a Diploma Andreamban kapott, de feledésbe merült privilégiumokra fektetnének nagyobb hangsúlyt (e célból közli ennek szövegét). Műve először 1696-ban jelent meg Szebenben latinul, majd németül. Népszerűségét mutatja, hogy ugyanebben az évben Helmstattban, majd 1701-ben Danzigban is napvilágot látott.

Tótfalusi kiadói elképzeléseibe jól beleillett a neves szerzőnek az erdélyi szászok eredetét és történetét feldolgozó munkája. Ismeretes, hogy a szebeni nyomda betűkészletének újjáöntése kapcsán személyes ismeretségbe is kerültek. Címlapja a tipográfus egyik legdekoratívabb alkotása. Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

RMK II 1881., Haiman-Soltész: 41.

200 000,-

98. (GELEJI KATONA ISTVÁN):

Canones ecclesiastici, ex veteribus quae Hungariensibus, quae Transilvaniensibus, in unum collecti, plerisque tamen aliis etiam, pro temporis ratione, aucti, ac in paulo meliorem ordinem redacti.

Claudiopoli, 1698. Ex officina Nicolai Kis de M. Tótfalu. (64)p.

Előkötve:

Samarjai János:

Az helvetiai vallason levő ecclesiáknak egyházi ceremonijakrol, es rend tartasokrol valo könyvetske. Az eggügyüveknek rövid tanétásokra köz akaratlol irattatott -- Halászi Prédikátor által.

Löcsén, 1636. Brever Lörintz. (7)+224p.

A colligatum két igen fontos református egyházszerkezési munkát tartalmaz. A Tótfalusi által ismét kiadott szöveg a hazai református egyház első törvénykönyve. Az ún. Geleji-kánonokat szerzője az 1646-ban tartott szatmárnémeti zsinat határozatainak értelmében állította össze, a magyarországi és erdélyi egyházak uniójának érdekében. Egészen a XIX. század végéig, sőt egyes rendelkezései tovább is érvényben maradtak. Tótfalusi saját metszésű betűiből alkotott címlapja klasszicizáló harmóniájával tűnik ki. Rajta az Elzevieriek nyomdászjelvényének fametszetes mása látható, amelyet Tótfalusi is többször felhasznált nyomtatványain a szellemi, tipográfiai igényesség jelképeként (lásd következő tételünket).

Samarjai agendája az egyházi ünnepekre és szertartásokra vonatkozó előírásokat, valamint a szertartások szövegét tartalmazza. Munkáiban a protestáns felekezetek különböző irányzatait igyekezett kibékíteni egymással, agendájába pedig még Pázmány Rituáléját is beépítette. Kezdeményezése visszhangtalan maradt.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMK II 1918., 662.; RMNy 1654.; Haiman-Soltész 51.

300 000,-

99. SZENCZI MÓLNAR ALBERT:

Discursus de summo bono, A' leg-főbb jóról...

Kolosvárat, 1701. M. Tótfalusi Kis Miklós. (2) + 416 [recte 412] + (2)p.

Második, az elsőnél jóval ritkább kiadás. Georg Ziegler evangélikus elmélkedéseket tartalmazó eredeti művét 1598-ban adták ki latinul, majd a következő évben németül. Magyarországon 1618-ban jelent meg először, Anton Cramer nyomtatta ki Lőcsén, német nyelven. A mű a humanista eszményekben, a fizikai élvezetekben, gazdagságban, hatalomban, szépségben és szellemi gyönyörökben csalódott, kiútkeresésében a hit felé forduló ember alkotása. Senczi a XVI-XVII. században oly népszerű gondolatot a hazai olvasóközönség számára annyira hasznosnak és aktuálisnak tartotta, hogy Brewer Lőrinc biztatására elkészítette a munka magyar fordítását, amely első alkalommal Lőcsén látott

napvilágot 1630-ban. A szöveg Senczi Molnár művészi prózastílusának legérettebb példája. Hasonlóképp találónak érezhette a művet az önállóságát elvesztő, katolikus uralom alá kerülő Erdélyben, az ekkor már tervei kudarcába belebetegedett Tótfalusi. A nyomdászra jellemző címlapelrendezés, a belső tipográfia és a díszítés egysége teszik a kötetet a magyar nyomdásztörténet egyik becses darabjává. A címlapon itt is feltűnik az Elzevirek nyomdászjelvénye (lásd előző tételünket).

Javított gerincű, korabeli bőrkötésben.

Restored contemporary leather.

RMK I 1628., Haiman-Soltész 93.

250 000,-

100. WERBŐCZI ISTVÁN:

Decretum Latino-Hungaricum. Sive Tripartitum opus juris consuetudinarii...

Az az, Magyar és Erdély Országának három részre osztott törvény könyve

Kolosvárat, 1698. M. Tótfalusi Kis Miklós. (24) + 44 + 225 [recte 425] + (35)p.

Hozzáköteve:

(Telegdi Miklós-Mossóczi Zakariás):

Index sive enchiridion... Regni Hungariae, ad annum 1559

Claudiopoli, 1697. Ex Officina Nicolai K. de M. Tótfalu. (96)p.

Kiadói colligatum. A Decretum függelékeként megjelent Index 1579-ig dolgozza fel

a decretumokat és a constitutiokat.

Hozzáköteve:

Approbatae Constitutiones Regni Transilvaniae et Partium Hungariae Eidem Annexarum. Ex Articulis ab Anno Millesimo Quingentesimo Quadragesimo, ad praesentem huncusque Millesimum Sexcentiesimum Quinquagesimum tertium conclusis, compilatae.

Claudiopoli, 1696. Ex Officina Nicolai Kis de Miszt-Tótfalu. (6) + 280 + (30)p.

Hozzáköteve:

Compilatae Constitutiones Regni Transilvaniae et Partium Hungariae Eidem Annexarum. Ex Articulis ab Anno Millesimo Sexcentiesimo Quinquagesimo Quarto, ad praesentem huncusque Millesimum Sexcentiesimum Sexagesimum Nonum conclusis, excerptae.

Claudiopoli, 1695. Ex Officina Nicolai Kis de M. Tótfalu. (4) + 118 + (14)p.

Misztótfalusi fontos feladatnak látta, hogy az erdélyi jogélet alapjait jelentő fejedelemségkori törvénygyűjteményeket hozzáférhetővé tegye, ezért jelentette meg a Compilatae- és az Approbatae constitutiót (ezek leírását lásd következő tételünkénél) követően, Werbőczy már alig fellelhető Hármaskönyvének latin-magyar szövegét. Kolligátumunk együtt tartalmazza a „sorozat” minden elemét. Misztótfalusi az igényes szöveget igényes tipográfiával nyomtatta ki. A Törvénykönyv ékesen bizonyítja, hogy hasonló körülmények esetén nincs nagy különbség Amszterdamban és itthon készített betűinek nyomata között.

Korabeli bőrkötésben. A gerincen kis sérüléssel. A címlap javítva, néhány levele enyhén foltos.

Contemporary leather. Spine slightly damaged. Title page restored, some leaves slightly stained.

RMK I 1529.; 1486.; 1469., RMK II 1924.; 1882., Haiman-Soltész: 65.; 45.; 29.; 18., Csekey: 19.

300 000,-

101. APPROBATAE CONSTITUTIONES REGNI TRANSILVANIAE ET PARTIUM HUNGARIAE EIDEM ANNEXARUM. EX ARTICULIS AB ANNO MILLESIMO QUINGENTESIMO QUADRAGESIMO, AD PRAESENTEM HUNCUSQUE MILLESIMUM SEXCENTESIMUM QUINQUAGESIMUM TERTIUM CONCLUSIS, COMPILATAE.

Claudiopoli, 1696. Ex Officina Nicolai Kis de Miszt-Tótfalu. (6)+280+(30)p.

Hozzákötvé:

Compilatae Constitutiones Regni Transilvaniae et Partium Hungariae Eidem Annexarum. Ex Articulis ab Anno Millesimo Sexcentesimo Quinquagesimo Quarto, ad praesentem huncusque Millesimum Sexcentesium Sexagesimum Nonum conclusis, excerptae.

Claudiopoli, 1695. Ex Officina Nicolai Kis de M. Tótfalu. (4)+118+(14)p.

Az ún. „Approbáták” az 1540 és 1653 között tartott erdélyi országgyűlések végzéseinek válogatott, kivonatolt és tárgyuk szerint rendezett gyűjteménye, amely I. Rákóczi György kezdeményezésére II. Rákóczi György fejedelemsége idején készült el. A Compilatae constitutiones, az Approbáták kiadása után, 1654-től 1669-ig keletkezett törvények compilatio-ja. Célja az volt, hogy az elavult törvények közül a lényegesek és a kötelező érvényűek kiválasztása után egy, a gyakorlati igényeknek megfelelő törvénykönyv jöjjön létre. Elkészítésére I. Apafi Mihály fejedelem egy jogban járatos férfiakból álló bizottságot hozott létre, amely 1669-ben a Gyulafehérváron tartott országgyűlés elé terjesztette addig elkészült munkáját. Misztótfalusi kiadói koncepciója szerint az egyház és az iskola könyvszükségleteinek kielégítése után az államvezetés, a közélet számára alapvető munkákat akarta közzétenni. Ebben a vonatkozásban a legégetőbb feladatnak azt látta, hogy a gyökeres változások felé sodródó erdélyi jogélet alapjait jelentő fejedelemségkori törvénygyűjteményeket hozzáférhetővé tegye. Ezért jelentette meg Werbőczy Hármaskönyvén kívül a Compilatae- és az Approbatae constitutiót is. Ezek esetében is a tőle megszokott felelősségtudattal járt el a szövegromlások, fordítási hibák kigyomlálásában. Előbb a rendeket kérte fel a szövegek felülvizsgálatára, de látván azok érdektelenségét, ő maga látott neki a javításnak. Az igényes szöveget igényes tipográfiával nyomtatta ki, az Approbáták címlapja szép példája az egyszerű geometrikus idomok szerinti dekoratív címlapelrendezésnek.

Későbbi félpergamen-kötésben.

Later half vellum.

RMK I 1486.; 1469., Haiman-Soltész 29.; 18.

80 000,-

91., 92., 95., 24., 22., 2. tétel

102. (SOMOGYI GEDEON):

Mondolat. Sok bővítvényekkel, és egy kiegészített újj-szótárral együtt. Angyalbőrbe kötve, egy Tünet-forint.

Dicshalom (Veszprém), 1813. ny.n. 1t. + XIII + (1) + 102 + (4)p.

A nyelvújítási harc jelképévé vált vita egyik legfontosabb darabja. A polémia Kazinczy „Tövisék és virágok” című munkájával kezdődött. Somogyi válasza, a Mondolat egy korábbi kézirat alapján született, amelynek szerzője Szentgyörgyi József (Kazinczy barátja) a nyelvújítók túlzásait pellengérezte ki. Ezt egészítette ki Somogyi saját, Kazinczyt élesen támadó soraival. Erre a költő barátai, Kölcsey és Szemere Pál válaszoltak meg a Feleletben, olykor még a Mondolaténál is durvább, gunyoros stílusban. Az ügy hatására Somogyi Gedeon a mai napig a maradiság, az ortológia megtestesítőjeként él a köztudatban, dacára annak, hogy művelt, irodalomkedvelő ember, a mérsékelt nyelvújítás híve volt. A híressé vált címképen Kazinczy megkoszorúzott, torz alakja látható, amint szamárháton lovagol a Parnasszus felé. A magyar irodalom egyik leghíresebb ajánlása pedig – Kazinczy nevének anagrammájával – így szól: „Zafyr Czenczinek, kedves cousinémnek, miveltt lelkű onkelem' jó leányának”.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 3307.

90 000,-

103. (SPIESS) SPIESS, J. M.:

Biztos időpróféta, vagy rövid útmutatás a' jövendő időjárást előre látni. Hasznos kézikönyv a' gazdák', polgárok, kézművesek, utazók, 's egyáltalán mindazok' számára, a' kik az időjárást foglalatosságaik' elintézésére előre sejteni kívánják. -- után Lencsés J(ózsef) Antal.

Pesten, 1831. Hartleben K. A. VIII+(1)+10-103+(1)p.

A feltehetően álneven íródott munka először 1828-ban jelent meg német nyelven. Valódi szerzője dr. Johann Adalbert Bergk lehetett. A fordító és átdolgozó Lencsés nevéhez számos mezőgazdasági mű fűződik. A keszthelyi Georgikon tanáraként először oktatott magyar nyelven.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

40 000,-

104. SZÁDLER JÓZSEF:

A' Magyar Plánták' szárított gyűjteménye. Nyoltzadik Kötet. Oeconomiai- és technológiai Plánták. V.

(Pest), 1824. (Petrózai Trattner Mátyás ny.) 25t.

A táblákon szárított növények találhatók, alattuk kis fametszetű keretdíszes címkékkel. Ezek a növények latin neve olvasható. A szerző orvos, a pesti egyetem professzora volt. Ez az első ilyen hazai gyűjtemény. Feltehetően 14 füzetet jelent meg 1823 és 1830 között (feljegyzések szerint a XIX. század közepén ennyi volt a debreceni kollégium könyvtárában). Az első hét kötet után Szádlér kiadott egy szöveges részt „Magyarázat a' magyar plánták' gyűjteményéhez” címmel. Ebben részletesen leírta, hogy mi vezette a mű kiadására. Kiderül, hogy legalább kétszer nyolc kötetesre

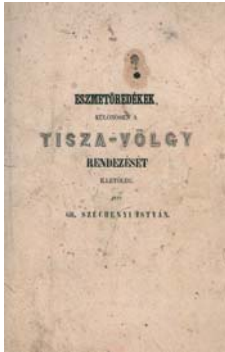
tervezte a sorozatot. A kiadványt Szádlér már jellegénél fogva sem adhatta ki túl nagy példányszámban. Sérülékenyséjük miatt a majd' 200 év alatt a darabok nagy része nyilván megsemmisült, de legalábbis valamilyen mértékben sérült.

Szalaggal megköthető, aranyozott, kiadói papírkötésben. Aranymetszéssel díszítve. Az első tábla közepén nyomtatott címkével.

Gilt original hardpaper. Inner edges gilt.

90 000,-

150 éve halt meg gróf Széchenyi István

105. SZÉCHENYI ISTVÁN, GR(ÓF):

Eszmetörések, különösen a Tisza-völgy rendezését illetőleg. Irta --. (Pest, 1846. Tarttner és Károlyi ny.) 73p. Első kiadás.

Széchenyi, mint újonnan kinevezett vízszabályozási királyi biztos 1845 őszén ismerkedett meg a Tisza-völgy vízügyi helyzetével. Tapasztalatait és az elvégzendő feladatokat foglalta össze január közepén megjelent munkájában. Márciusban már előterjesztette a kivitelezési munka alapjául szolgáló Vásárhelyi Pál-féle „Általános Tisza-szabályozási tervet”. Két évvel később az addig elvégzett munkáról „Véleményes jelentés...” című könyvében számolt be. A szerző egyik legtrikább műve.

Korabeli vászonkötésben. Az első és utolsó levél enyhén foltos.

Contemporary cloth. Two leaves slightly stained.

Szentkirályi: 136.

150 000,-

106. AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET MEGHÍVÓJA TAGJAI RÉSZÉRE A GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN EMLÉKÉRE TARTANDÓ GYÁSZMISÉRE.

Pest, 1861. Wodianer Ferenc ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben. Kelt: Pest, 1861. IV. 7.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi, politician.

20 000,-

107. GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN HALÁLÁNAK EMLÉKEZETÉRE, FOLYÓ 1860-IK ÉVI APRIL 29-ÉN REGGELI 9 ÉS FÉL ÓRAKOR A LOSONCZI HELV., MAJUS 6-ÁN AZ ÁGOST. HITV. EGYHÁZBAN GYÁSZ-ISTENI-TISZTELET FOG TARTATNI.

Balassa-Gyarmaton, 1860. Kék László ny. 1 nyomtatott oldal. Fekete keretben.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi, politician.

20 000,-

108. tétel

Decsy Sámuel: A' Magyar Szent Koronának és az ahhoz tartozó tárgyaknak historiája. Bétsben, 1792.

Szent Korona

108. DECSY SÁMUEL:

A' Magyar Szent Koronának és az ahoz tartozó tárgyaknak historiája. Mellyet Sok régi és újjább irásokból ki jegyzett, rendbe szedett, meg világosított, 's kedves Hazafiainak hasznokra közönséggé tett --

Bétsben, 1792. Alberti Ignácz ny. 1t. (II. Lipót rézmetszetű arc képe) + (8) + 589p.+XXXIXt. (színezett rézmetszetek, 8 kihajt.)

1784. IV. 13-án II. József rendeletére a Szent Koronát Pozsonyból Bécsbe szállították, és a koronaőrseget feloszlatták. Ez óriási felháborodást keltett a császárral szemben amúgy is ellenséges magyar nemesség körében. Így érthető, mekkora lelkesedés fogadta az 1790. I. 28-án kelt császári „resolutio”-t, mely a koronát visszaadta a nemzetnek. A vármegyék bandériumokat állítottak fel, amelyek egymást váltva őrizték a koronát. Az új királlyal, II. Lipóttal szembeni felfokozott várakozás hangulatában született ez a munka is, amely az 1790.

XII. 15-én Pozsonyban tartott koronázásnak állít emléket. A szerző a nemesi reformmozgalom egyik meghatározó alakja, a magyar nemzeti irodalom és nyelv megteremtésének és megújításának egyik úttörője volt. A mű több részre tagolódik: a Szent Korona és a koronázási jelvények leírását öt színes (ebből négy kihajtható) rézmetszet illusztrálja, ezeken a koronázási jelvények, Szent István kesztyűi és sarui és a magyar korona fennhatósága alá tartozó országok zászlai láthatók. Ezután a korona története, majd a koronát őrző vármegyei bandériumok bemutatása következik. Ez utóbbit harminc dekoratív, színezett rézmetszet egészíti ki, amelyeken az egyes bandériumok lovasainak öltözete, valamint egy bécsi magyar testőr egyenruhája látható (a történések ezeket a bandériumokat tekintik a nemzeti hadsereg csírájának). Ezután a Habsburg-ház trónigényének

jogosságáról szóló értekezés áll, majd a koronázás leírásával zárul a mű. Az utolsó részhez kapcsolódó négy nagyméretű, színezett rézmetszeten a koronázás jelenete, aransarkantyús lovagok avatása, a magyar törvényekre letett eskü, és a koronázási dombon a négy égtáj felé elvégzett kardcsapások aktuusa látható. A rézmetszeteket Berken János Sámuel készítette. A szerző személye, a mű témája és páratlanul szép illusztrációi az egyik legbecesebb magyar könyvvé emelik.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. A gerincen kis sérülésekkel.

A rare work describing the Hungarian crown and its history, illustrated with coloured copper engravings. In contemporary leather. Spine slightly damaged.

Patak: 77. old.

1 300 000,-

109. (RÉVAI MIKLÓS):

A' haza tért magyar koronának öröm ünnepére.

H.n., (1790.) n.n. (4)p.

A vers még ugyanebben az évben a Hadi és más nevezetes történetek című folyóiratban is megjelent.

A gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Unbound.

20 000,-

Színháztörténet

110. ALÁZATOS BUTSUVÉTEL

(Pest, 1828. ny.n.) 1 levél, 270 x 210 mm.

Az egyleveles kis nyomtatványok – korabeli szóval emlények – az alkalmi kiadványok, jókívánságok hagyományából erednek. A színházi zsebkönyvekhez, almanachokhoz kapcsolhatók, azokhoz hasonlóan általában a társulat sűgője vagy „cédula osztója” írta, állította össze, leggyakrabban azért, hogy megnyerje a közönség vagy a reménybeli adakozók jóindulatát, esetleg a vándortársulat továbbállásakor elbúcsúzzon, és jó emlékezetükbe ajánlja magukat. De akadnak közöttük olyanok is, amelyek egy-egy konkrét eseményt bemutató, jutalomjáték, stb., vagy egyes közszeretnek örvendő színész tiszteletére születtek. Készítési helyük és idejük általában nehezen meghatározható, jórészt szándékosan úgy nyomtatták őket, hogy akár hosszabb időn át, és különböző helyszínen is felhasználhatók lehessenek.

Az itt következő darabok viszonylag korainak tekinthetők, a hazai színházi „hőskorából” származnak. Az ilyen nyomtatványokat feltáró egyetlen bibliográfiában (Hankiss Elemér, Berczeli A. Károlyné: A Magyarországon megjelent színházi zsebkönyvek bibliográfiája XVIII-XIX. sz. Bp. 1961. OSzK) e darab kivételével nem szerepelnek, az ott felsoroltak zöménél régebbiek.

A kiadvánnyal a Magyar Énekes és Színházi Társaság búcsúzott pesti – magyar, német és tót – közönségétől, 1828. február 6-án. Elmondják, hogy csupán magas összeg fejében kaptak színházi engedélyt, azonban mivel ez lejárt, anyagi lehetőségeik pedig fogytán vannak, kénytelenek tovább vándorolni. Utolsó pesti előadásuk Cherubini: Párizsi vízhozó, vagy a vész napja című operája volt. A lapot felül kőtalapzatra helyezett, és allegorikus motívumokkal övezett magyar címer díszíti.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 25.

20 000,-

111. BÚCSÚ-SOHAJ

H.n., (1848?). ny.n. 1 levél, 198 x 110 mm. Rózsaszín papírra nyomtatva.

A díszes kerettel és koszorúval díszített lapot a rajta olvasható kéziratos feljegyzés szerint „Komlósy Debreczeni Társaságá”-nak, 1848 nyár elején, minden bizonnyal a városból való távozása alkalmával adták ki.

Valószínűleg Komlósy Ferenc (1797-1860) színész, színigazgató, drámaíró és -fordítóról van szó, aki számos vidéki színház és vándortársulat igazgatója volt. 1845-től a Nemzeti Színházban működött, különböző adminisztratív és technikai feladatokat bíztak rá. A szakirodalomban debreceni működésének, vagy általa vezetett társulatnak ebben az időszakban nem találtuk nyomát.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 0

20 000,-

112. SZŐLLŐSY MENYHÁRD:

Búcsúzó-vers

H.n., é.n. ny.n. 1 levél, 235 x 190 mm., gazdagon díszített, szép kerettel övezve

A színház fontosságáról szóló tréfás verssel Szöllősy Menyhárd, a „Nemzeti Társaság Cédula -osztója” igyekszik támogatókat találni. A Pesti Magyar Színház 1840. aug. 8-tól kezdve használta a „nemzeti” jelzőt, minden bizonnyal ehhez a társulathoz tartozott a szerző.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 0

20 000,-

113. DÉRYNÉHEZ

H.n., é.n. ny.n. 1 levél, 200 x 104 mm. Alul rózsakoszorúval díszítve

A háromstrófás versike Déryné Széppataki Rózától búcsúzik, híres szerepeit megidézve. A kiadvány keletkezésének körülményeit nem sikerült meghatározni.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 0

15 000,-

114. DÉRYNÉNEK ÉS SZERDAHELYINEK!

H.n., (1837.) ny.n. 1 levél, 196 x 117 mm. Kék papírra nyomtatva.

A Pesti Magyar Színházban 1837. január 19-én került színpadra Felice Romani: Az ismeretlen nő című darabja Bellini zenéjével. A szöveget Szerdahelyi József (1804-1851) színész, operaénekes, zeneszerző, operarendező, zenekari muzsikusk fordította, és főszereplésével az ő jutalomjátékaként adták elő. Az első felvonás után Szerdahelyit és Déryné „éljenek” kiáltások közepette előhívták, és koszorúkkal, illetve ezzel a verssel köszöntötték. A korabeli beszámolók szerint, bár a darab nem aratott osztatlan sikert, „a színterem tömve” volt, „valamennyi páholy és zártszék el vala foglalva”. A költemény megjelent a Honművész 1837. március 5-i számában is, szerzőjéről nem találtunk adatokat. A cím alatt korabeli kézírásos feljegyzés örökítette meg, hogy milyen alkalomra készült a vers.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 0

20 000,-

115. LENDVAYNÉNAK

H.n., (1830-1848 között) ny.n. 1 levél, 136 x 107 mm. Alul kicsi, rózsakoszorúval övezett lantot ábrázoló dísszel.

A kis szonett minden bizonnyal Lendvayné Hivatal Anikó (1814-1891) színésznő köszöntésére készült. Első alkalommal gyermekszínészként lépett fel 1825-ben, Balog Nina néven a pozsonyi országgyűlési társulatban. 1829-30-ban Pesten játszott. 1833-ban a Dunántúli Színjátszó Társasággal ismét szerepelt az országgyűlési színházi előadásain. 1833-34-ben Kassára, 1834-től 1837-ig a budai Várszínházba szerződött. 1837-1859 között a Pesti Magyar, illetve a Nemzeti Színház művésznője volt. 1830-1848 között volt

id. Lendvay Márton színész második felesége. 1848-tól új férje, Latkóczy Lajos festőművész nevében lépett fel. Vörösmarty Mihály és Petőfi Sándor is írt hozzá hódoló verseket.

Occasional poetry of the theatrical world.

Hankiss – Berczeli: Egyleveles emlények 0

15 000,-

116. (TÁNCICS) STANCSICS MIHÁLY:

Nyelvészet. Némely a' magyar tudós Társaság különös használatára készült, „Magyar Helyesírás”-ra, tett észrevételekkel.

Pesten, 1833. Beimel J. XXVI+111+(1)p.

A jogi tanulmányait félbehagyó Táncsics Horvát István hatására fordult a nyelvészet felé. Az 1831-ben napvilágot látott magyar nyelvről szóló értekezését még számos munka követte e tárgyban, de ezirányú tevékenységével nem aratott osztatlan elismerést. Ritka mű.

Modern félbőr-kötésben. Körülvágtatlan példány. A címlapon bélyegzővel.

Modern half leather. Uncut.

40 000,-

Térkép, atlasz

117. EIGENTLICHER ENTWURFF DER GROSSEN UND KLEINEN INSUL SCHUTT SAMPT DENEN UMBHER LIEGENDEN CHRISTLICHEN UND TÜRCKISCHEN VESTUNGEN.

A Csallóköz és a Szigetköz tágabb környékének rézmetszetű térképe, a bal felső sarokban Bécs látképével. Happelius: Thesaurus Exoticum című munkájában jelent meg, 1688-ban.

Mérete: 295 x 520 (320 x 525) mm.

Map of north-west Hungary with view of Vienna. Copper engraving.

Szántai: Happelius 3.

120 000,-

118. KARTE VON DER HAZFELDER HERRSCHAFT

A báró Csekonics család zombolyai uradalmának gyönyörűen színezett, kéziratos térképe 1791-ből, német nyelvű szöveggel. A térképtől balra a jelmagyarázat, jobbra az uradalom leírása, alatta díszes keretben a tartozékok felsorolása olvasható. Alatta fiktív, idealizált tájkép látható, a háttérben romokkal, faluval és templommal. A kép előterében egy francia előképeket követő zsánerjelenetet látunk legelésző állatokkal és pásztorral antik romok keretében. Legalul a tartozékok adatai olvashatók. A Torontál vármegyében fekvő zombolyai uradalom volt a később nagy befolyást szerzett család központi birtoka, előnevüket is innen vették. Az uradalomhoz tartozott Zombolya mezőváros, valamint Csernye, Bozító (Magyarcsernye) és Cseszterek (Csósztelek) település. Zombolya ma Romániához tartozik, az uradalom többi része Szerbiához került.

A peremein futó vászoncsíkkal vászonhoz rögzítve. A jelmagyarázaton kis folttal.

Mérete: 1000 x 575 mm.

18th century coloured manuscript map of the Csekonics family's domain in Zombolya.

500 000,-

119. GÖRÖG (DEMETER):

Magyar Átlás az az Magyar, Horvát, és Tót országok Vármegyéji, 's Szabad Kerületei és a' határ-örző Katonáság Vidékeinek közönséges és különös tábláji – Atlas Hungaricus...

Viennae, 1802-1811. Görög Demeter. 2t. (díszcímlap+mutató)+60 színes térk.+ (36)p. („Mutató tábla vagyis repertorium... – Index seu repertorium...”)

Görög Demeter 1795-ben kezdett el a megyei térképek szerkesztésével foglalkozni. Kerekes Sámuellel együtt szervezték meg az egyes megyéket rajzoló mérnökök munkáját, így egységes szempontok alapján készített, a kor igényeinek megfelelő atlaszt sikerült összeállítaniuk. A munkát később Kerekes egyedül

folytatta, majd Márton József fejezte be. Jelentőségét és korszerűségét mutatja, hogy számos kiadást megért, és a Gönczy-féle atlasz megjelenéséig használható volt. A megyei lapokon kívül egy Karacs által metszett Magyarország-térkép és két, a Baradla barlangot ábrázoló tábla alkotják az atlaszt. Utóbbiak a példányok jelentős részéből hiányoznak, nálunk is csak a térkép van meg. A repertorium az 1817-es második kiadásból való.

Díszes, aranyozott, javított gerincű, korabeli (talán kiadói) papírdobozban, selyemszalaggal. Az első tábla közepén címvignettával. Nagyon szép példány.

Gilt, restored contemporary paper case.

Fodor: 161-168. old.

300 000,-

120. LE ROYAUME DE HONGRIE. DIVISE' EN HAUTE, ET BASSE, HONGRIE AVEC L'ESCLAVONIE...

Magyarország határszínezett, rézmetszetű térképe. Négy lapra nyomtatva, mindegyik önálló címmel rendelkezik. Vincenzo Maria Coronelli lapja 1687-ben jelent meg először. Ez annak jóval ritkább, mintegy száz évvel későbbi kiadása. Louis Josph Mondhare gondozásában látott napvilágot 1788-ban. Szántai Lajos nem látott belőle példányt, csupán a genti egyetemi könyvtár katalógusában bukkant rá. A jobb alsó sarokban gyönyörű kartussal: kétoldalt

keresztény és török vitézek, felül zászlók, dobok, ágyú, alul címer, mellette két várostrom-jelenet látható. Mérete: (4x) 355 x 600 (540 x 720) mm.

Later edition of Coronelli's map of Hungary. Printed on four plates.

Szántai: Coronelli 1c.

650 000,-

121. NOVA ET ACCURATA TABULA SEDIS BELLO IN REGNO HUNGARIAE ACCEDUNT CETERA REGNA, SCLAVONIA, CROATIA, SERVIA, DALMATIA, BULGARIA ET ROMANIA: UT ET PRINCIP: SEPTIMONTIUM, MOLDAVIA ET VALACHIA...

Magyarország határszínezett, rézmetszetű térképe. Önálló lap. Peter Schenk munkája, Amszterdamban jelent meg 1717-ben. A térkép fölött, mintegy 150 mm-es csíkon gyönyörű, dekoratív csatajelenet látható. Az egyik legkritkább, legnagyobb XVIII. századi térképünk.

Mérete: 930 x 1160 mm.

Restaurált darab, keretezve.

Coloured 18th century map of Hungary by Schenk. Framed.

Szántai: Schenk 3.

600 000,-

122. REGNI HUNGARIAE GRAECIAE ET MOREAE AC REGIONUM QUAE EI QUONDAM SUERE CHRISTIANI, UT TRANSILVANIAE, VALACHIAE, MOLDAVIAE, Bessarabiae, BOSNIAE, SCLAVONIAE, SERVIAE, BULGARIAE, CROATIAE, ROMANIAE, DALMATIAE, MORLACHIAE, RAGUSANE REIPUBLICAE. MAXIMAEQ(UE) PARTIS DANUBII FLUMINIS. AUCTORE PHILIBERTO BOUTTATS JUNIORE ANTVERPIAE

Magyarország és a Balkán rézmetszetű térképe. A lapon alkotóként Philip Bouttats szerepel, Szántai szerint azonban ő csak kiadó volt. Danku György „Justus Danckerts: Regni Hungariae...” c. térképé-

nek kiadásváltozatai című tanulmányában Bouttats lapjaként említi. Ritka változat, Szántai a párizsi nemzeti könyvtárban bukkant egy példányára.

Mérete: 525 x 595 mm.

17th century map of Hungary and the Balkans. Restored.

Szántai: Danckerts 5.

300 000,-

Törökellenes háború

123. BIRKEN, SIGMUND VON:

Der Donau-Strand mit Allen seinen Ein- und Zuflüssen / angelegenen Königreichen / Provinzen / Herrschafften und Städten / auch dererselben Alten und Neuen Namen / vom Ursprung bis zum Ausflusse: in Dreyfacher LandMappe vorgestellt / auch samt kurzer Verfassung einer Hungar- und Türkischen Chronik, und Des Anno 1663 und 1664 geführten Türken-Krieges, Wie auch einer Continuation der merkwürdigsten Begebenheiten bis auf dieses 1683 Jahr Nürnberg, (1684k.) Jacob Sandart. 1 kihajt. térk. + (8) + 220p. + 38t. (kihajt.)

A rézmetszetek Dillich kompozíciói nyomán Sandart műhelyében készültek. Az ábrázolt várak: Ulm, Ingolstadt, Neuburg an der Donau, Passau, Linz, Krems, Bécs, Pozsony, Győr, Pápa, Komárom, Érsekújvár, Tata, Pannonhalma, Palota, Esztergom, Füleke, Nógrád, Visegrád, Vác, Óbuda, Veszprém, Fehérvár, Újzrínyivár, Kanizsa, Sziget, Tokaj, Kassa, Eger, Hatvan, Szolnok, Várad,

Temesvár, Sziszek, Szabács, Belgrád, Drinápoly és Konstantinápoly. Az először 1664-ben megjelent mű népszerűségét jelzi, hogy legalább tíz német és két olasz nyelvű kiadást ért meg. Mivel a címlapon 40 táblát jelölnek, példányunkból – az előző évi kiadást figyelembe véve – feltehetően hiányzik Buda és Pest, valamint Gyula ábrázolása (a német nemzeti bibliográfia csak erősen hiányos példányt ismertet).

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Apponyi: 0; VD17 32:683957U.

200 000,-

124. L(ERCH), J(OHANN) M(ARTIN):

Ungarisches Städt-Büchlein/ in welchem die Vornehmsten Städte/ Vestungen und Schlösser Des Königreichs Ungarn/ Wie auch Dero Gelegenheiten/ Antiquitäten Beläger= und Eroberungen enthalten/ samt einer Beschreibung Beeder Käyserl. Residentz-Städten Constantinopel und Wien/ nebst ... Belagerungen/ mit beygefügter völliger Ungarischen Land=Charte/ von Passau biß Constantinopel und etlichen ins Kupffer gebrachten Ungarischen Städten und Vestungen bestes Fleisses zusammen getragen. von -- Nürnberg, 1684. Johann Hoffmann. (8)+208p.+12t.

A jelentősebb magyar városok és várak rövid ismertetése betűrendben. A rézmetszeteken Léva, Nógrád, Várpalota, Pápa, Sziszek, Tokaj, Tata, Fülek, Visegrád, Vác, Sziget és Szolnok látképeivel. A német bibliográfia három variánsát ismerteti, példányunk azonban egy negyedik változat.

Későbbi papírkötésben.

Later hardpaper binding.
Apponyi: 0; VD 17 0

150 000,-

125. PANNONIENS KRIEGS- UND FRIEDENS-BEGBENÜSSE/ DAS IST: EINE KERN-REICHE ERÖRTERUNG UND BESCHREIBUNG ALLER DERER BLUTIGEN SCHLACHTEN UND TREFFEN/ SCHARMÜTZELN/ STREIFFEREYEN/ EROBERUNGEN UND BESTÜRMUNGEN VERSCHIEDENER PLÄTZE UND VESTUNGEN IN UNGARN/ SIEBENBÜRGEN/ MOLDAU CROATIEN/ UND ANDERN ANGRÄNTZENDEN LÄNDERN UND KÖNIGREICHEN: WAS SICH NEMLICHEN HIN UND WIDER SO CHRISTLICH- ALS TÜRCKISCHER SEITEN DENCK- UND MERCKWÜRDIGES ZUGETRAGEN/ GANTZ UNPARTHEILICH ENTWORFFEN/ ALLER ORTHEN MIT NÖTHIGEN ABBILDUNGEN DER CHRISTLICH- UND TÜRCKISCHEN VESTUNGEN UND FELD-SCHLACHTEN/ NEBST EINER RICHTIGEN UNGARISCHEN LAND-CARTE/ BIß NACH

CONSTANTINOPEL/ VERSEHEN/ UND BIß AUF A. 1686. CONTINUIRET/ VON J. U. M.

Nürnberg, 1686. Johann Hoffmann. 1t. (rézmetszetű címkép) + (6) + 984p. + 44t. (részben kihajt.) + 1 kihajt. térk.

A felszabadító harcok minden jelentősebb állomását leíró, terjedelmes munka szerzőjét a szakirodalom nem ismeri. A rézmetszetek nagyrészt magyar várakat-városokat ábrázolnak. A jelentősebb helyekről több kép is található a kötetben (ilyenek pl. Belgrád, Buda, Esztergom, az eszéki híd, Érsekújvár, Munkács). A nagyrészt kétszattatú képek nem tükröznek egységes stílust: nagy részük sematikus, kissé elnagyolt, de van köztük pontosan kidolgozott, kifejezetten dekoratív ábrázolás is.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

Apponyi: 1287.; VD17 39:134559Q; Szántai: Hoffmann 4.; Rózsa: 12/b., 32/c.

400 000,-

126. UGRÓCZI FERENTZ:

Zentai ütközet

Szegeden, 1816. Grün Orbán ny. 1 kihajt. t.+63p.

A rézmetszetű csataképet Barzellini József rajza nyomán Rieder Lőrinc készíttette.

Későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth.

Szüry: 4776.

30 000,-

127. ÜRÖM UND DIE GRABKAPELLE DASELBST LETZTE RUHESTÄTTE IHRER KAISERL. HOHEIT VEREWIGTEN ERZHERZOGIN GROSSFÜRSTIN ALEXANDRA PAWLOWNA, GEMAHLIN SEINER K. K. HOHEIT ERZHERZOGS JOSEF PALATINS VON UNGARN. HERAUSGEGEBEN VON HEINRICH VON ORTENBURG.

Pest, 1860. Hermann Geibel. 1t. + (4) + 20p. + 6 színes t.

József nádor első feleségének, Alexandra Pavlovna nagyhercegnőnek

emléket állító, gyönyörű díszalbum. A nádor és I. Pál orosz cár lánya 1799-ben házasodtak össze. 1800 elején Budára költöztek. Egy sétakocsikázás során jutottak el Ürömrre, ami megtetszett a hercegnőnek. A nádor megvásárolta a birtokot, és nyaralókastélyt terveztetett oda. Miután egy évvel később Alexandra Pavlovna szülés után (gyermekével együtt) meghalt, végakarata szerint az itt felépített sírkápolnába temették. Ezt és környékét írja le a kötet. A címképen a hercegnő mellképe látható, a gyönyörű, színes, nagyméretű (355 x 290 mm) könyvmatokon a falu látképe, a kápolna kívülről és belülről, a ravatal, a tabernákulum, valamint a sírbolt látható. Ritka darab.

Javított, kiadói papírkötésben.

Restored original hardpaper.

200 000,-

Vadászat**128. AZ AGARÁSZ EGYESÜLET ALAPRAJZA, RENDSZABÁLYAI, RÉSZVÉNYE-SEINEK NÉVSORA 'S EGYÉB TUDNIVALÓI 1841/42.**

Pesten, (1841.) Trattner-Károlyi. 31p.

A reformkorban az ipar, gazdaság és kereskedelem fejlesztése mellett nagy fontosságot tulajdonítottak a társasági élet színtereinek is. Kaszinókat alapítottak, lóversenyeket szerveztek. Részben Széchenyi támogatásával élesztették újra a vadászat ősi magyar módját, az agarászatot is. Ő telivér lovak mellett angol agarakat is hozott tanulmányúttjáról. Az első ilyen vadászatot 1835-ben rendezték. A nyertesek között többször szerepelnek Guyon Richárd kutyái. Az egyesület elnöke Ráday Gedeon gróf volt. A szakirodalom is csupán az árverésünkön szereplő két évfolyamot ismeri.

Korhű, modern papírborítóban. Felvágatlan példány.

Modern paper. Uncut copy.

30 000,-

129. AZ AGARÁSZ EGYLET ALAPRAJZA, RENDSZABÁLYAI, RÉSZVÉNYEISEINEK NÉVSORA 'S EGYÉB TUDNIVALÓI 1842/43.

Pesten, (1842.) Trattner-Károlyi. 31p.

Korhű, modern papírborítóban.

Modern paper.

30 000,-

130. TERMÉSZETBARÁTOK ÉS VADÁSZOK ÉVKÖNYVE. SZERKESZTI GR. LÁZÁR KÁLMÁN. I. ÉVI FOLYAM.

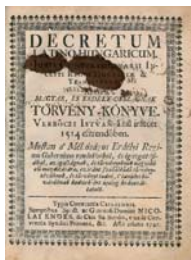
Pest, 1867. Emich G. 1t. (Ujfalvy Sándor fametszetű képe) +258+(1)p.+1 kihajt. t. (a pesti állatkert alaprajza) Lapszámozáson belül 4 egészoldalas táblával és szövegközi illusztrációkkal.

A kötet szerzői között található Bérczy Károly, Xantus János és Vámbéry Ármin. Több évfolyama nem jelent meg.

Enyhén kopottas, korabeli félvászon-kötésben.

Slightly worn contemporary half cloth.

80 000,-

131. WERBŐCZY ISTVÁN:

Decretum Latino-Hungaricum... Az-Az: Magyar, és Erdély országnak törvénykönyve.

(Csíksomlyó), 1745. Typis Conv. Csikiensis. (22)+64+623+(129)p.

Korabeli félbőr-kötésben. A címlapon, valamint az azt követő leveleken – fokozatosan halványodó és csökkenő kiterjedésű – tintafolttal.

Contemporary half leather. Some leaves slightly stained.

Glósz: 13.; Csekey: 25.

120 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = kőnyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	0 = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép